

Actuariële en bedrijfstechnische nota

Versiedatum: 21 november 2024
Datum bestuursvergadering: 20 september 2024

Inhoud

1 – Inleiding.....	1
2 – Organisatie en inrichting	2
3 – Financiële positie, financiële opzet en sturingsmiddelen	9
4 – Beleggingsbeleid	16
5 – Communicatiebeleid	25
6 – Pensioenbeleid	27
7 – Premiebeleid	29
8 – Risicomanagementbeleid.....	33
9 – Toeslagbeleid	41
10 – Uitbestedingsbeleid	44
11 – Diverse onderwerpen.....	45
Bijlage – Verzekerdenbestand	52
Bijlage – Balans per 31 december 2023.....	53
Bijlage – Staat van baten en lasten 2023.....	55
Bijlage – Actuariële grondslagen en veronderstellingen	56
Bijlage – Betrokken personen en instellingen	59
Bijlage – Verklaring inzake beleggingsbeginselen.....	62
Bijlage – Financieel crisisplan.....	63
Bijlage – Three lines of defense	64

1 – Inleiding

Voor u ligt de actuariële en bedrijfstechnische nota (hierna: ABTN) van Stichting Pensioenfonds Smurfit Kappa Nederland (hierna: het pensioenfonds). Deze ABTN is vastgesteld door het bestuur van het pensioenfonds op 20 september 2024, geldt per die datum, en vervangt alle voorgaande nota's.

2 – Organisatie en inrichting

Het pensioenfonds is een ondernemingspensioenfonds dat is opgericht op 24 november 1999 en statutair is gevestigd te Eindhoven. Het kantoor van het pensioenfonds is gevestigd in Oosterhout.

Het pensioenfonds heeft de opdracht aanvaard om de huidige pensioenregeling uit te voeren zoals deze in 2015 is overeengekomen tussen de werkgever en de vakverenigingen, die gezamenlijk ook wel worden aangeduid als de sociale partners.

Het pensioenfonds stelt zich ten doel om de pensioenovereenkomsten uit te voeren volgens de statuten en de aan de pensioenrechten en – aanspraken ten grondslag liggende pensioenreglementen. De pensioenaanspraken worden gefinancierd met bijdragen van werkgever en werknemers. De pensioenregeling voorziet in een ouderdomspensioen, een partnerpensioen en een wezenpensioen.

In deze ABTN staan de beleidsuitgangspunten en de doelstellingen van het pensioenfonds omschreven, zoals bedoeld in artikel 102a van de Pensioenwet. Het pensioenfonds beschikt over diverse beleidsdocumenten waarin het beleid heel concreet wordt geformuleerd. Daarom hebben wij ervoor gekozen om in deze ABTN een overzicht te geven van de diverse beleidsdocumenten en daarbij aan te geven wat er in welk document is vastgelegd. Waar nodig geven wij een toelichting op bepaalde onderwerpen.

Het bestuur van het pensioenfonds stelt op basis van de missie, visie en strategie de doelstellingen en beleidsuitgangspunten van het pensioenfonds vast. Dit is richtinggevend bij de besluitvoering, de uitvoering en de verantwoording van het pensioenfonds, maar ook bij de samenwerking met andere partijen.

2.1 – Missie, visie en strategie

De missie, visie en strategie van het pensioenfonds worden hierna beschreven.

2.1.1 – Missie

Het pensioenfonds voert de pensioenregeling(en) uit die de werkgever en de vakbonden zijn overeengekomen voor actieve deelnemers, gewezen deelnemers (slapers), gepensioneerden en andere aanspraakgerechtigden. Op basis van de pensioenreglementen worden er nominale pensioenaanspraken opgebouwd in het Basispakket, waarbij het waardevast houden van het pensioen voorwaardelijk is. De voorwaardelijke toeslagverlening is afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds en de geldende wet- en regelgeving. Daarnaast worden er pensioenkapitalen opgebouwd in het Beleggingspakket. De uitvoering van de pensioenregeling(en) dient integer, transparant, maatschappelijk verantwoord en kostenefficiënt te zijn, waarbij de financiële baten en lasten evenwichtig tussen belanghebbenden worden verdeeld.

2.1.2 – Visie

De pensioensector opereert in een complexe financiële omgeving. Er zijn tal van ontwikkelingen die van invloed zijn op deze omgeving, zoals bijvoorbeeld de geopolitieke spanningen, de Europese ontwikkelingen (zoals de financiële en fiscale ontwikkelingen en de economische integratie), de maatregelen van de centrale banken, én de ontwikkelingen ten aanzien van maatschappelijk

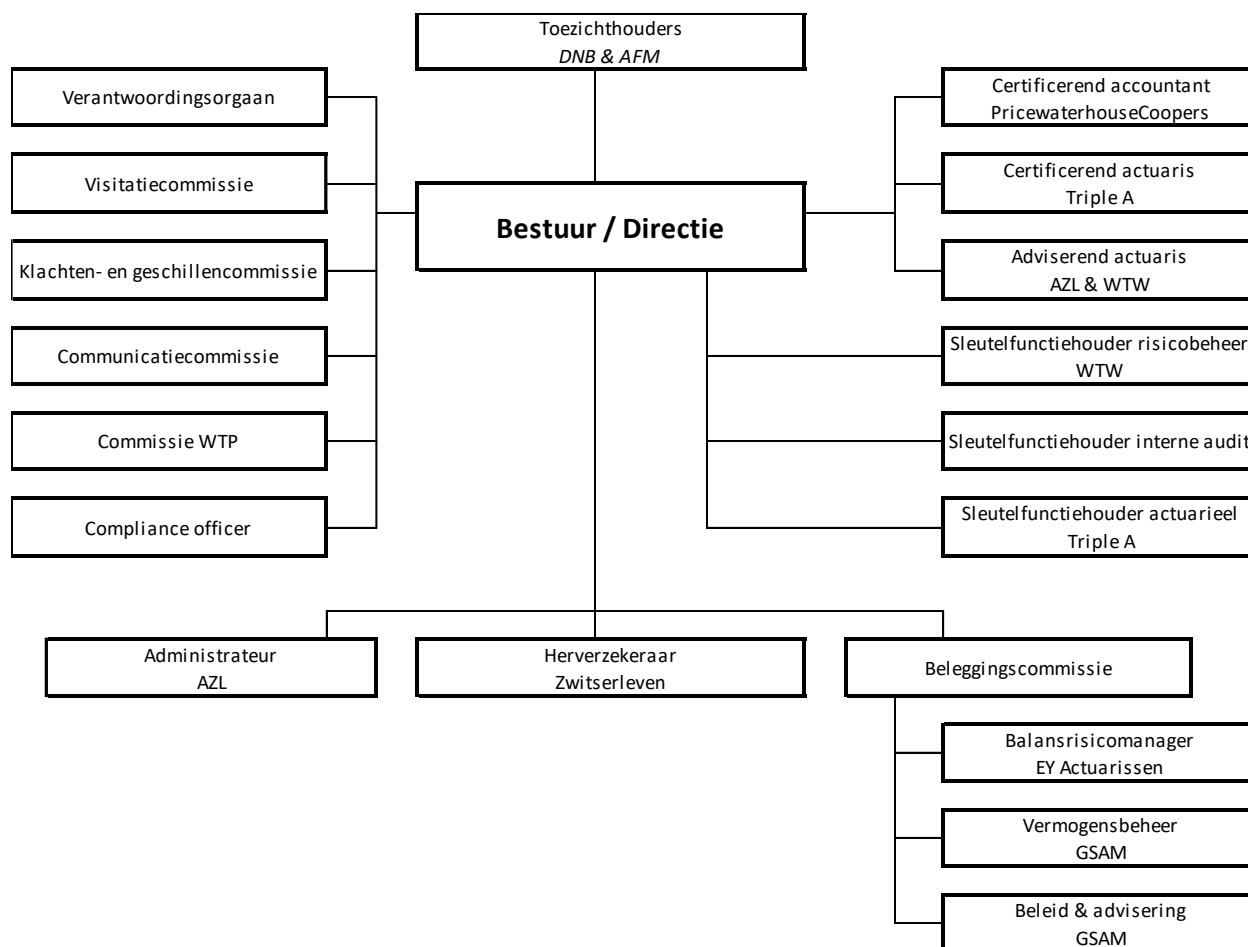
verantwoord beleggen. Daarnaast staat de Nederlandse pensioensector de komende jaren een aantal ingrijpende veranderingen te wachten, zoals de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Het voorgaande maakt het voor pensioenfondsen lastig om de voorgestane missie, visie en strategie uit te voeren. Maar gelijktijdig is het een échte uitdaging voor de sociale partners en het pensioenfondsbestuur om een toekomstbestendige pensioenvoorziening te realiseren binnen de contouren van het huidige pensioenfonds. Het pensioenfonds wil in ieder geval een betrouwbare en stabiele partner zijn voor alle betrokken partijen in deze turbulente tijden.

2.1.3 – Strategie

Met de strategie wordt aangegeven op welke wijze het pensioenfonds de missie wil volbrengen met inachtneming van de visie van het pensioenfonds. Deze strategie komt tot uitdrukking in de organisatie van het pensioenfonds en in het gevoerde beleid, zoals bijvoorbeeld in het beleggings-, het premie- en het toeslagbeleid.

2.2 – Organisatie pensioenfonds

De organisatie van het pensioenfonds per 31 december 2023 staat in het onderstaande organogram gegeven. De diverse onderdelen van het organogram worden in het restant van dit hoofdstuk besproken.

2.2.1 – Bestuur en directie

2.2.1.1 – Bestuur

Het pensioenfonds kent een paritair bestuursmodel. Dat wil zeggen dat werkgever en werknemers op gelijke voet vertegenwoordigd zijn. Het bestuur bestaat uit zes leden. De werkgeversleden worden voorgedragen door de werkgever, de werknemersleden door de Centrale Ondernemingsraad, en de vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden wordt gekozen door en uit de pensioengerechtigden.

De leden van het bestuur worden benoemd voor een periode van vier jaar. Na afloop van de termijn kunnen zij opnieuw worden voorgedragen dan wel worden herkozen. De huidige zittingstermijn eindigt voor alle bestuursleden ultimo 2024. In de loop van 2024 zal worden uitgewerkt hoe het bestuur er uit zal zien per 1 januari 2025 voor een komende periode van vier jaar.

Het bestuur bestaat momenteel uit de volgende leden, waarbij alle leden man zijn en ouder dan 40 jaar:

Functie	Naam	Namens	Vanuit	Geboortejaar
Voorzitter	Steven Stoffer	Werkgever	Smurfit Westrock Nederland B.V.	1958
Algemeen lid en plaatsvervangend voorzitter	Ed Vervoort	Werkgever	Smurfit Westrock Nederland B.V.	1960
Algemeen lid	Peter van Dijk	Werkgever	Smurfit Westrock Nederland B.V.	1947
Secretaris	Ton van Gestel	Pensioengerechtigden	Pensioengerechtigden	1947
Algemeen lid en plaatsvervangend secretaris	Marc van den Heuvel	Werknemers	Smurfit Westrock Nederland B.V.	1971
Algemeen lid	Peter Fleurkens	Werknemers		1959

Sinds 2021 treedt Arno Voets op als aspirant bestuurslid waarbij hij als toehoorder aanwezig is bij de bestuursvergaderingen. Hij heeft in 2022 zijn diploma Geschiktheidsniveau A behaald. In 2023 is hij goedgekeurd door De Nederlandsche Bank.

Vanaf eind 2022 treedt Käthe van Gorp eveneens op als aspirant bestuurslid en zij is vanaf 2023 ook als toehoorder aanwezig bij de bestuursvergaderingen. Käthe heeft het diploma Geschiktheidsniveau A in 2024 behaald.

2.2.1.2 – Directie

Marco Kiewiet is directeur van het pensioenfonds en uit dien hoofde belast met de uitvoering van het vastgestelde beleid. Hij wordt daarbij ondersteund door Liesbeth van Dasselaar, die pensioenspecialist is van het pensioenfonds. De directeur heeft een centrale rol in de beleidsvoorbereiding en -uitvoering van het pensioenfonds. Het bestuur vindt het van belang dat de werkzaamheden van de directeur doorgang kunnen vinden indien de directeur (tijdelijk) niet beschikbaar is. Het bestuur zal in die situatie per direct de ontstane situatie bespreken en zorgen voor een adequate oplossing op korte termijn. Om de operationele gang van zaken bij het pensioenfonds – in ieder geval tijdelijk – voort te zetten zijn voldoende beheersmaatregelen genomen.

2.2.2 – Bestuurscommissies

Het bestuur van het pensioenfonds wordt ondersteund door de volgende commissies:

- Beleggingscommissie;
- Communicatiecommissie;
- Klachten- en geschillencommissie; en
- Commissie WTP.

Deze commissies worden hierna op hoofdlijnen beschreven.

2.2.2.1 – Beleggingscommissie

Het bestuur laat zich bij het beleggen van de gelden bijstaan door een beleggingscommissie waarvan de leden door het bestuur worden benoemd. De beleggingscommissie stelt in opdracht van het bestuur een beleggingsbeleidsplan op met onder meer richtlijnen voor het vermogensbeheer. Daarnaast houdt de commissie contact met de fiduciair manager en de balansrisicomanager.

De beleggingscommissie bestaat uit Steven Stoffer, Peter van Dijk en Ton van Gestel. Marc van den Heuvel en Peter Fleurkens zijn als toehoorder aanwezig bij de vergaderingen van de commissie. Steven Stoffer treedt op als voorzitter van de beleggingscommissie.

2.2.2.2 – Communicatiecommissie

Deze commissie adviseert het bestuur over vraagstukken die zich voordoen bij de communicatie richting de belanghebbenden van het pensioenfonds.

De commissie bestaat uit Ton van Gestel en Marco Kiewiet.

De commissie wordt daarbij ondersteund door een lezerspanel, dat bestaat uit Käthe van Gorp namens de werkgever en Frank Machiels namens de werknemers. Het lezerspanel toetst de communicatie met name op duidelijkheid en begrijpelijkheid.

2.2.2.3 – Klachten- en geschillencommissie

Het pensioenfonds kent een klachten- en geschillenregeling. In deze regeling staat de te volgen procedure beschreven indien er een klacht of geschil is over (het functioneren van) het pensioenfonds. Zo zal een klacht door deze commissie in behandeling worden genomen.

De klachten- en geschillencommissie bestaat momenteel uit Ed Vervoort, Marc van den Heuvel en Ton van Gestel.

2.2.2.4 – Commissie WTP

In het kader van de Wet Toekomst Pensioenen (hierna: WTP) – en dan in het bijzonder de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel – is er in 2021 een "projectgroep WTP" opgericht die bestaat uit (afvaardigingen van) het pensioenfondsbestuur, de werkgever, de vakverenigingen en de directie. Deze projectgroep wordt begeleid en geadviseerd door WTW, die ook de rol van projectmanager vervult. De projectgroep is belast met onder meer de volgende onderwerpen ten aanzien van de Wet Toekomst Pensioenen:

- Inhoudelijke uitwerking vraagstukken;
- Terugkoppeling bevindingen en adviezen aan het bestuur, relevante commissies, fondsorganen en sociale partners;

- Monitoring voortgang;
- Advisering over knelpunten;
- Zorgdragen voor tijdige besluitvorming en succesvolle afronding transitie; en
- Beoordelen volledigheid bevindingen en adviezen.

De afvaardiging van het pensioenfonds in deze projectgroep wordt gevormd door de "Commissie Wet Toekomst Pensioenen", die bestaat uit Steven Stoffer, Ton van Gestel en Marc van den Heuvel.

Namens de directie hebben Marco Kiewiet en Liesbeth van Dasselaar zitting in de projectgroep.

2.2.3 – Bestuurlijke omgeving

2.2.3.1 – Compliance Officer

De compliance officer is onder meer belast met de controle op de naleving van de gedragscode, de incidentenregeling en de klokkenluidersregeling van het pensioenfonds. Verder beoordeelt de compliance officer ook de toepassing van de wet- en regelgeving door het pensioenfonds.

Na afloop van een kalenderjaar wordt er een verklaring ondertekend door de leden van het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de directie dat de gedragscode over het voorgaande kalenderjaar is nageleefd. Ieder kwartaal vullen de genoemde leden ook een checklist in met betrekking tot hoofdstuk 3 "Normen" van de gedragscode ten behoeve van de controlewerkzaamheden door de compliance officer.

Marc van der Velden is de compliance officer van het pensioenfonds.

2.2.3.2 – Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan heeft als voornaamste taak om een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid en over de beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast kan het verantwoordingsorgaan – gevraagd en ongevraagd – advies geven op het gebied van onder andere het beloningsbeleid, de vorm en inrichting van het interne toezicht, de interne klachten- en geschillenprocedure, het communicatie- en voorlichtingsbeleid, de uitvoeringsovereenkomst, de overdracht van verplichtingen van of naar het pensioenfonds, liquidatie, fusie, splitsing, samenvoeging, omzetting van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm en over de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten. De taken en bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan – evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze – zijn vastgelegd in de statuten van het pensioenfonds en in het reglement van het verantwoordingsorgaan. De adviezen en het oordeel van het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid worden weergegeven in het jaarverslag.

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit drie personen. Daarvan is één lid namens de werkgever, één lid namens de werknemers en één lid namens de pensioengerechtigden. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit Lieke Koelewijn (namens de werkgever), Frank Machiels (namens de werknemers) en Lout de Goeij (namens de pensioengerechtigden). Alle leden van het verantwoordingsorgaan zijn ouder dan 40 jaar. De termijn voor het verantwoordingsorgaan loopt af per ultimo 2024. In de loop van 2024 zal

worden uitgewerkt hoe het verantwoordingsorgaan er uit zal zien per 1 januari 2025 voor een komende periode van vier jaar.

2.2.3.3 – Visitatiecommissie

Het intern toezicht van het pensioenfonds wordt uitgeoefend door de visitatiecommissie. Deze commissie heeft tot (wettelijke) taak toezicht te houden op (de totstandkoming van) het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. De taken en bevoegdheden van de visitatiecommissie – evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze – zijn vastgesteld in de statuten van het pensioenfonds en het reglement van de visitatiecommissie.

De visitatiecommissie bestaat uit Herma Polee, John Ruben en Ronald Sijsenaar.

Een samenvatting van het rapport van de visitatiecommissie wordt opgenomen in het jaarverslag.

2.2.4 – Sleutelfuncties

Het pensioenfonds kent sleutelfunctiehouders voor de volgende onderdelen: actuariaat, interne audit, en risicobeheer. Deze functies worden uitgevoerd door respectievelijk Jack Tol van Triple A, Peter Fleurkens die ook bestuurslid is én Heino de Geus van WTW. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de sleutelfunctiehouders en ook de rapportage- en escalatielijnen in het kader van de sleutelfuncties zijn opgenomen in het reglement sleutelfuncties.

2.2.5 – Uitbesteding werkzaamheden

Het pensioenfonds heeft delen van zijn bedrijfsprocessen uitbesteed aan externe partijen. Het bestuur van het pensioenfonds heeft een uitbestedingsbeleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van de risico's die samenhangen met uitbesteding. Het uitbestedingsbeleid heeft als doel te waarborgen dat ook bij uitbesteding van processen de doelstellingen van het pensioenfonds gewaarborgd blijven met betrekking tot onder meer kwaliteit, betrouwbaarheid en integriteit van de dienstverlening. De belangen van belanghebbenden mogen geen gevaar lopen doordat het pensioenfonds delen van zijn werkzaamheden heeft uitbesteed. Het uitbestedingsbeleid is van toepassing op alle naar het oordeel van het bestuur uitbestede kritische of belangrijke activiteiten van het pensioenfonds. Het bestuur blijft eindverantwoordelijk voor – en behoudt volledige zeggenschap over – de uitbestede activiteiten.

2.2.5.1 – Administratie

Als administrateur voor het pensioenfonds zorgt AZL N.V. met name voor de pensioen- en deelnemersadministratie, de financiële administratie, de communicatie én de jaarverslaggeving van het pensioenfonds.

2.2.5.2 – Advisering en certificering

Het bestuur van het pensioenfonds heeft in het kader van de advisering en certificering de volgende partijen benoemd respectievelijk gebruik gemaakt van de diensten van:

- Goldman Sachs Asset Management – adviseur vermogensbeheer;
- PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. – fiscale adviseur;
- PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. – externe accountant (controleerend);

- Triple A – externe actuaris (certificerend);
- WTW – externe actuaris (adviseur); en
- Houthoff – juridisch adviseur.

2.2.5.3 – Balansrisicomanager

EY Actuarissen treedt op als balansrisicomanager van het pensioenfonds. Maandelijks worden de overlay strategieën geëvalueerd door de balansrisicomanager én – op incidentele basis – worden aanvullende onderwerpen bestudeerd.

2.2.5.4 – Herverzekeraar

Ter dekking van een deel van het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico is gekozen voor herverzekering door middel van een overeenkomst met Zwitserleven die per 1 januari 2020 is aangegaan voor een periode van vijf jaar. Het eigen risico van deze herverzekering is gelijk aan 125% van de verwachte schadelast gedurende de contractperiode, zodat deze verzekering ten doel heeft om extreme risico's af te dekken. In 2024 zal worden onderzocht hoe de herverzekering vanaf 1 januari 2025 ingevuld zal worden.

2.2.5.5 – Vermogensbeheer

Het vermogen van het pensioenfonds wordt beheerd door Goldman Sachs Asset Management. Het beheer van het vermogen wordt uitgebreid beschreven in het hoofdstuk "Beleggingsbeleid".

De uitvoering van de beschikbare premieregelingen is eveneens opgedragen aan een vermogensbeheerder. In 2024 is de uitvoering overgegaan van "Robeco Pension Providers/ABN AMRO Pension Services" naar "Goldman Sachs Asset Management" (voorheen "Nationale-Nederlanden Investment Partners").

3 – Financiële positie, financiële opzet en sturingsmiddelen

De financiële positie van het pensioenfonds komt tot uitdrukking in de dekkingsgraad. De diverse soorten dekkingsgraden worden beschreven in paragraaf 3.1 "Financiële positie".

In paragraaf 3.2 "Financiële opzet" worden de belangrijkste onderdelen van de balans besproken, waarbij onderscheid wordt gemaakt in activa- en passivaposten.

Tot slot wordt in paragraaf 3.3 "Sturingsmiddelen" worden de belangrijkste sturingsmiddelen beschreven en wordt aandacht besteed aan de situatie waarin deze sturingsmiddelen relevant zijn.

3.1 – Financiële positie

De financiële positie van het pensioenfonds komt tot uitdrukking in de dekkingsgraad. De dekkingsgraad geeft aan hoe een pensioenfonds er financieel voor staat. Het geeft de verhouding aan tussen het kapitaal dat het pensioenfonds bezit en het kapitaal dat het pensioenfonds nodig heeft om nu en in de toekomst alle pensioenen te kunnen betalen. Er zijn verschillende soorten dekkingsgraden die hierna worden besproken.

3.1.1 – Actuele dekkingsgraad (inclusief Ultimate Forward Rate)

De actuele dekkingsgraad (inclusief Ultimate Forward Rate) is een momentopname en wordt bepaald door de waarde van de beleggingen te delen door de waarde van de verplichtingen, waarbij beide worden berekend met behulp van de marktrente. De waardering van de verplichtingen wordt gebaseerd op de Ultimate Forward Rate die wordt bepaald door De Nederlandsche Bank.

Per ultimo 2023 was de actuele dekkingsgraad (inclusief Ultimate Forward Rate) gelijk aan 122,9%.

3.1.2 – Marktwaaarde dekkingsgraad (exclusief Ultimate Forward Rate)

De marktwaaarde dekkingsgraad (exclusief Ultimate Forward Rate) is ook een momentopname en wordt bepaald door de waarde van de beleggingen te delen door de waarde van de verplichtingen, waarbij beide worden berekend met behulp van de daadwerkelijke marktrente. De marktwaaarde dekkingsgraad wordt berekend ten behoeve van de rente-afdekking.

Per ultimo 2023 was de actuele dekkingsgraad (exclusief Ultimate Forward Rate) gelijk aan 123,1%.

3.1.3 – Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden (inclusief Ultimate Forward Rate) van de laatste 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen. Deze dekkingsgraad geeft een stabiel beeld van de financiële situatie van het pensioenfonds. Daarom is de beleidsdekkingsgraad leidend voor diverse onderdelen van het beleid van het pensioenfonds en wordt gebruikt bij besluiten over bijvoorbeeld waardeoverdracht en het verhogen of verlagen van de pensioenen. Alle beleidsmaatregelen worden gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad.

Per ultimo 2023 was de beleidsdekkingsgraad gelijk aan 123,3%.

3.1.4 – Reële dekkingsgraad

De reële dekkingsgraad is ook een belangrijke graadmeter voor de financiële positie van het pensioenfonds. De reële dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de dekkingsgraad waarbij volledige prijsindexatie is toegekend. In de reële dekkingsgraad wordt de verwachte stijging van de prijzen meegenomen alsof het een pensioenverplichting is. Een reële dekkingsgraad van 100% wil zeggen dat het pensioenfonds voldoende vermogen heeft om aan de pensioenverplichtingen te voldoen én om de pensioenen volledig te verhogen met de verwachte stijging van de prijzen.

Per ultimo 2023 was de reële dekkingsgraad gelijk aan 92,6%. Dit betekent dat er per ultimo 2023 onvoldoende vermogen was om de pensioenen in de toekomst volledig te verhogen met de verwachte stijging van de prijzen.

3.1.5 – Vereiste dekkingsgraad

De vereiste dekkingsgraad is het niveau van de beleidsdekkingsgraad waarbij een herstelplan moet worden ingediend op het moment dat de beleidsdekkingsgraad hieronder komt. Als de beleidsdekkingsgraad aan het eind van een kwartaal onder de vereiste dekkingsgraad komt, moet dit aan De Nederlandsche Bank gemeld worden. Het pensioenfonds moet dan binnen 3 maanden een herstelplan indienen.

Per ultimo 2023 was de vereiste dekkingsgraad gelijk aan 117,1%. De beleidsdekkingsgraad was per ultimo 2023 derhalve hoger dan de vereiste dekkingsgraad zodat er geen herstelplan van toepassing is.

3.1.6 – Minimaal vereiste dekkingsgraad

De vaststelling van de minimaal vereiste dekkingsgraad is wettelijk bepaald. Dit is de grens waaronder er een verlaging van de pensioenen moet plaatsvinden als de beleidsdekkingsgraad 5 jaar lang lager is dan deze dekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad op dat moment ook lager is dan deze grens.

Per ultimo 2023 was de minimaal vereiste dekkingsgraad gelijk aan 103,9%.

3.1.7 – TBI-dekkingsgraad

De TBI-dekkingsgraad is het niveau van Toekomst Bestendige Indexatie. Als de beleidsdekkingsgraad hierboven komt mag het pensioenfonds volledig indexeren. Deze dekkingsgraad is afhankelijk van de rente, inflatie en het verwachte rendement.

Per ultimo 2023 was de TBI-dekkingsgraad gelijk aan 133,2%. De beleidsdekkingsgraad is per ultimo 2023 lager dan de TBI-dekkingsgraad zodat de financiële positie onvoldoende was om volledig te indexeren.

3.1.8 – Kritische dekkingsgraad

De kritische dekkingsgraad is de actuele dekkingsgraad die nodig is om in een herstelplan precies na 10 jaar uit herstel te zijn. Indien er een herstelplan van toepassing is en de actuele dekkingsgraad aan het eind van een kalenderjaar komt onder de kritische dekkingsgraad, dan is er een onvoorwaardelijke korting van toepassing om in ieder geval de actuele dekkingsgraad te verhogen tot de kritische dekkingsgraad.

Aangezien er geen herstelplan van toepassing was per ultimo 2023 is er geen kritische dekkingsgraad bepaald.

3.2 – Financiële opzet

In deze paragraaf worden de belangrijkste posten van de balans besproken. Alle activa en passiva worden gewaardeerd op reële waarde. In de bijlage "Grondslagen" staat een overzicht met de uitgangspunten en de grondslagen voor de waardering.

De volledige balans is opgenomen in de bijlage "Balans per 31 december 2023". Voor de volledigheid is de volledige staat van baten en lasten opgenomen in de bijlage "Staat van baten en lasten 2023".

3.2.1 – Passivaposten van de balans

3.2.1.1 – Algemene reserve

De algemene reserve is een zogenoemde vrije reserve – derhalve geen bestemmingsreserve – en wordt vastgesteld door bepaling van het verschil tussen het totaal van de activa en het totaal van de passivaposten "Premiereserve", "Voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds", "Overige technische voorzieningen", "Voorziening voor risico deelnemers", "Overige voorzieningen" en "Kortlopende schulden en overlopende passiva". De algemene reserve fungeert daarmee als sluitpost van de balans, waarbij het saldo van de baten en de lasten volledig wordt toegekend aan de algemene reserve. Voor zover het eigen vermogen niet nodig is als vereist eigen vermogen onder het Financieel Toetsingskader kan het pensioenfonds met betrekking tot dat deel van het eigen vermogen in beginsel een eigen beleid voeren.

Per ultimo 2023 was de algemene reserve gelijk aan € 160.595 duizend.

3.2.1.2 – Premiereserve

De laatste aanpassing van de arbeidsvoorwaarde pensioen naar aanleiding van gevoerd overleg tussen de sociale partners dateert van 1 januari 2015. In het principeakkoord van 14 januari 2015 is de regeling omschreven. In dit principeakkoord zijn sociale partners overeengekomen dat de premiestelling ongewijzigd blijft ten opzichte van 2014. Het verschil tussen de totale lasten bij continuering van de oude pensioenregeling en van de nieuwe pensioenregeling (inclusief pensioenvoorziening met betrekking tot het salaris boven € 100.000) wordt gereserveerd. De premiereserve was per 31 december 2020 gelijk aan € 4,2 miljoen, waarbij er jaarlijks een bedrag van € 0,7 miljoen is toegevoegd. Per 1 januari 2021 wordt de genoemde € 0,7 miljoen niet meer toegevoegd aan de premiereserve, maar maakt dit bedrag onderdeel uit van de reguliere premie.

De premiereserve kan worden gebruikt om de premie van de toekomstige opbouw van pensioenaanspraken te financieren wanneer niet voldaan wordt aan de bepalingen omtrent de kostendekkendheid van de premie.

In 2023 was er voor het eerst sprake van dat de feitelijke premie lager was dan de gedempte kostendekkende premie. Het verschil van € 151 duizend is onttrokken aan de premiereserve, zodat deze reserve per ultimo 2023 gelijk was aan € 4.049 duizend.

3.2.1.3 – Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds wordt gewaardeerd op de actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele Ultimate Forward Rate zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank wordt gebruikt. Bij de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante-condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Per ultimo 2023 was de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds gelijk aan € 628.622 duizend.

3.2.1.4 – Overige technische voorzieningen

De overige technische voorzieningen hebben betrekking op de voorziening voor langdurig zieken. Indien deelnemers langer dan twee jaar ziek zijn kunnen zij arbeidsongeschikt verklaard worden. Ter dekking van dit latente arbeidsongeschiktheidsrisico heeft het fonds een voorziening gevormd ter grootte van de som van de opslag in de premie voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid van de afgelopen twee boekjaren 2022 en 2023.

Per ultimo 2023 waren de overige technische voorzieningen gelijk aan € 1.708 duizend.

3.2.1.5 – Voorziening voor risico deelnemers

Deze voorziening is gelijk aan de som van de individuele saldi van de persoonlijke beleggingsrekeningen, die worden gevormd uit het beschikbare premiedeel van de pensioenregeling. Zolang de kapitalen niet actuarieel zijn omgezet in pensioenaanspraken bij het pensioenfonds, loopt het pensioenfonds geen risico ten aanzien van deze verplichtingen. Het beleggingsrisico ligt bij de deelnemers.

Per ultimo 2023 was de voorziening voor risico deelnemers gelijk aan € 69.839 duizend.

3.2.1.5 – Overige voorzieningen

In 2020 is Stichting Pensioenfonds Smurfit Nederland geliquideerd, en onderdeel hiervan was de overdracht van de beschikbare premieregeling naar het pensioenfonds. Daarbij heeft het pensioenfonds een bedrag van € 2.386 duizend ontvangen voor de vorming van een depot van waaruit toeslagen kunnen worden gefinancierd. Deze post wordt aangeduid als overige voorziening op de balans van het pensioenfonds. Deze voorziening dient gebruikt te worden ter verhoging van de pensioenaanspraken die vanaf 1 januari 2017 zijn opgebouwd bij het pensioenfonds, indien en voor zover deze aanspraken

zijn opgebouwd door deelnemers die op 31 december 2016 actieve deelnemers waren bij het Smurfit Nederland pensioenfonds, én die vanaf 1 januari 2017 pensioenaanspraken opbouwen of hebben opgebouwd bij het pensioenfonds.

Het depot valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. Het bestuur beslist hoe het bedrag belegd wordt en wanneer er vanuit het depot extra toeslagen worden toegekend, met dien verstande dat pas wordt verhoogd uit het depot indien en voor zover het pensioenfonds ten aanzien van al haar deelnemers een toeslag toekent. De extra toeslag komt dan boven op die generieke toeslag die het pensioenfonds aan al haar deelnemers toekent. Bij de bepaling van de extra toeslag zijn de regels voor toekomstbestendig indexeren niet van toepassing. Wel dient er te worden voldaan aan de fiscale grenzen die gelden voor de maximale toeslagverlening in een bepaald jaar.

Het bedrag van het toeslagdepot wordt niet belegd en betreft een nominaal bedrag waarop geen beleggingsrisico wordt gelopen. Het toeslagdepot is geen onderdeel van de definitie van de dekkingsgraad.

In 2023 is een deel van deze voorziening aangewend voor een (maximale) indexatie van 8,89% aan de voormalige deelnemers van Stichting Pensioenfonds Smurfit Nederland. Per ultimo 2023 was de overige voorziening gelijk aan € 1.230 duizend.

3.3 – Sturingsmiddelen

Binnen het kader van de financiële opzet heeft het pensioenfonds de volgende financiële sturingsmiddelen:

- Aanpassen van het premiebeleid;
- Aanpassen van het beleggingsbeleid; en
- Aanpassen van het toeslagbeleid.

3.3.1 – Aanpassen van het premiebeleid

De financiële positie zou aanleiding kunnen geven om de (aan de werkgever en/of werknemers door te belasten) premie aan te passen. Dit zou een premieverlaging of -verhoging kunnen zijn. Het aanpassen van de premie wordt bekeken langs de premieontwikkeling op de langere termijn.

3.3.2 – Aanpassen van het beleggingsbeleid

De risicometing en resultaatsevaluatie door het pensioenfonds en de situatie op de financiële markten zouden aanleiding kunnen geven om de beleggingsportefeuille te herzien. Het strategisch beleggingsbeleid wordt door middel van een ALM-studie afgestemd op de verplichtingen van het pensioenfonds, inclusief het streven naar waardevastheid van de opgebouwde pensioenaanspraken van actieve deelnemers én van ingegane pensioenen van pensioengerechtigden en premievrije pensioenaanspraken van inactieve deelnemers. Door het strategische beleggingsbeleid periodiek te herijken aan de hand van een nieuwe ALM-studie, kan er worden ingespeeld op wijzigingen in het risicoprofiel van de pensioentoezeggingen en in de risicoperceptie van het bestuur van het pensioenfonds.

3.3.3 – Aanpassen van het toeslagbeleid

Op het moment dat de middelen van het pensioenfonds het niet toelaten de beoogde toeslagen toe te passen, kan besloten worden de pensioenen minder te indexeren of niet te indexeren. Het pensioenfonds heeft de ambitie van het zo mogelijk waardevast houden van de opgebouwde pensioenaanspraken en de pensioenuitkeringen.

3.3.4 – Herstelplan

Wanneer de beleidsdekkingsgraad aan het einde van een kwartaal lager is dan de vereiste dekkingsgraad, dan is er sprake van een tekort en moet er een herstelplan ingediend worden. Dit moet binnen 3 maanden na constatering van het tekort. De toetsing of het pensioenfonds in tekort is, vindt plaats op basis van de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds, inclusief de verplichtingen voor risico deelnemers. Het pensioenfonds heeft de mogelijkheid om een herstelplan in te dienen dat uitsluitend betrekking heeft op de voor risico pensioenfonds uitgevoerde pensioenregeling(en). De voorwaarde die hiervoor geldt is dat een eventuele voor herstel benodigde korting uitsluitend wordt toegepast op de in eigen beheer opgebouwde pensioenaanspraken.

Het herstelplan laat zien hoe het pensioenfonds binnen de gestelde wettelijke termijn aan de gestelde eisen kan voldoen. Dit houdt het volgende in:

- Met de methode van De Nederlandsche Bank wordt berekend hoeveel herstel van de dekkingsgraad de komende jaren mogelijk is;
- Het beleggingsbeleid blijft daarbij ongewijzigd;
- Als de beleidsdekkingsgraad na 10 jaar minimaal gelijk is aan de vereiste dekkingsgraad, dan zijn er geen verdere maatregelen nodig;
- Indien dit niet voldoende is zal gekeken worden naar aanvullende maatregelen, zoals het verlagen van het opbouwpercentage;
- Als dit ook niet voldoende is, dan zullen de pensioenen verlaagd moeten worden. Uitgangspunt is dat de verlaging gespreid wordt over de duur van het herstelplan, tenzij de verlaging zo laag is dat dit niet zinvol is. Een verlaging wordt alleen het eerste jaar doorgevoerd. Het volgende jaar wordt een nieuw herstelplan gemaakt en wordt beoordeeld of een verlaging nodig is.

Zolang de beleidsdekkingsgraad onder de vereiste dekkingsgraad ligt, zal jaarlijks een nieuw herstelplan gemaakt worden.

Eind 2022 lag de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds nog onder de vereiste dekkingsgraad. In principe zou daarom een herstelplan moeten worden ingediend. Echter, de actuele dekkingsgraad (inclusief Ultimate Forward Rate) op 31 december 2022 was hoger dan vereiste dekkingsgraad. Hierdoor zou de beleidsdekkingsgraad naar verwachting volgens de herstelplansystematiek binnen één jaar stijgen tot boven de vereiste dekkingsgraad, zelfs zonder herstelkracht van het pensioenfonds. In deze situatie heeft het geen toegevoegde waarde dat een herstelplan wordt ingediend waarmee wordt aangetoond en onderbouwd dat de benodigde stijging van de beleidsdekkingsgraad binnen 10 jaar zal plaatsvinden. DNB heeft daarom toestemming gegeven om voor 2023 geen herstelplan in te dienen.

Momenteel is er geen herstelplan van toepassing voor het pensioenfonds.

3.3.5 – Maatregel minimaal vereist eigen vermogen

Wanneer de beleidsdekkingsgraad 5 jaar lang lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, dan moeten de pensioenen verlaagd worden. Er hoeft geen verlaging plaats te vinden als op het laatste meetmoment de actuele dekkingsgraad hoger is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Als het nodig is worden de pensioenen zodanig verlaagd dat de dekkingsgraad direct weer op de minimaal vereiste dekkingsgraad uitkomt. De verlaging is onvoorwaardelijk maar kan wel over maximaal 10 jaar worden gespreid.

Momenteel is de maatregel ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen niet van toepassing voor het pensioenfonds.

3.3.6 – Financieel Crisisplan

Het pensioenfonds heeft een financieel crisisplan dat als bijlage bij deze ABTN is opgenomen. Het doel van het financieel crisisplan is dat het bestuur vooraf beschrijft welke maatregelen bij een crisis beschikbaar zijn, wat de impact van deze maatregelen is en welke procedures doorlopen moeten worden. Hierdoor kan het bestuur slagvaardig optreden wanneer er een crisis optreedt. Belangrijke aspecten zijn de evenwichtige belangenbehartiging, én de communicatie naar alle betrokkenen. Het pensioenfonds zal de concrete maatregelen hierbij wel altijd afstemmen op de aard van de crisis en de omstandigheden van dat moment.

4 – Beleggingsbeleid

Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid en de uitvoering daarvan in het belang van de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en de aangesloten ondernemingen. Daarbij dient het pensioenfonds te allen tijde rekening te houden met wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de Pensioenwet, het Financieel Toetsingskader en vanuit het toezicht van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten. De invulling van deze verantwoordelijkheid vereist een nadere opzet van de beleggingsfunctie van het pensioenfonds, het gericht aansturen van het beleggingsbeleid en schriftelijke vastlegging hiervan.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft een beleggingscommissie ingesteld die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beleggingsbeleid. De beleggingscommissie laat zich bij de uitvoering van de aan haar gedelegeerde bevoegdheden ondersteunen door een onafhankelijke beleggingsadviseur en een onafhankelijke balansrisicomanager. De fiduciair beheerder draagt zorg voor de implementatie van het beleggingsbeleid. Het vermogen wordt belegd door externe vermogensbeheerders. Zij zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van het vermogensbeheer binnen de overeengekomen beleggingsrichtlijnen. De beleggingsadviseur, balansrisicomanager en de fiduciair beheerder worden benoemd door het bestuur op voordracht van en in samenspraak met de beleggingscommissie.

Een uitgebreide beschrijving van het beleggingsbeleid is te vinden in het "Beleggingsbeleidsplan 2023 – 2025" en in het "Beleggingsplan 2024".

4.1 – Doelstelling beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is afgestemd op een zorgvuldige afweging tussen (verwacht) beleggingsrendement, beleggingsrisico en de verplichtingen van het pensioenfonds en wordt daartoe in samenhang met het premie- en toeslagbeleid en de hoogte van de (beleids-)dekkingsgraad door het bestuur vastgesteld.

De verplichtingen van het pensioenfonds kennen een lange looptijd. Het beleggingsbeleid van het pensioenfonds is daarom primair gericht op het behalen van de beleggingsdoelstellingen op de lange termijn.

Met het oog op de (financiële) situatie van het pensioenfonds zijn de doelstellingen op lange termijn ten aanzien van de beleggingen als volgt:

- Het afwegen van rendement en risico om zo op de lange termijn de pensioenverplichtingen te kunnen nakomen;
- Het opbouwen en in stand houden van een voldoende hoge nominale (beleids-)dekkingsgraad zodat de kans zeer groot is dat het pensioenfonds aan zijn pensioenverplichtingen kan voldoen, in ieder geval boven het "minimaal vereist eigen vermogen" en het "vereist eigen vermogen";
- Het realiseren van een in de tijd stabiele premieontwikkeling voor de aangesloten ondernemingen en de werknemers.

4.2 – Beleidsuitgangspunten

4.2.1 – Risicohouding

4.2.1.1 – Langetermijnrisicohouding

Op de lange termijn wil het pensioenfonds ervoor zorgen dat de opgebouwde pensioenaanspraken kunnen worden uitgekeerd. Om dit te toetsen wordt jaarlijks een haalbaarheidstoets uitgevoerd. Het pensioenfonds heeft de ondergrens voor het pensioenresultaat gesteld op 90%. De maximale afwijking van het pensioenresultaat in een slechtweerscenario ten opzichte van het verwachte pensioenresultaat is 40%. Blijkt uit de haalbaarheidstoets dat het verwachte pensioenresultaat niet voldoet aan deze normen, dan wordt dit besproken met de sociale partners.

4.2.1.2 – Kortetermijnrisicohouding

Het pensioenfonds dient buffers aan te houden om eventuele tegenvallende beleggingsresultaten op te vangen. De vereiste vermogensbuffer wordt uitgedrukt als een percentage van de pensioenverplichtingen en is afhankelijk van de beleggingsrisico's die worden genomen. Hoe groter de beleggingsrisico's die worden genomen, hoe hoger de buffers dienen te zijn. Door marktontwikkelingen kan de mate van beleggingsrisico dat op enig moment feitelijk wordt genomen afwijken van de mate van beleggingsrisico dat het pensioenfonds strategisch wenst te nemen. Het pensioenfonds begrenst deze afwijking middels de kortetermijnrisicohouding, gemeten met het vereist eigen vermogen. Het pensioenfonds hanteert een bandbreedte voor het feitelijk vereist eigen vermogen van +3 procentpunt en -3 procentpunt ten opzichte van het strategisch vereist eigen vermogen.

4.2.2 – Beleggingsovertuigingen ("investment beliefs")

Het pensioenfonds heeft onderstaande zeven investment beliefs vastgesteld. Deze worden jaarlijks geëvalueerd en staan nader omschreven in het beleggingsbeleidsplan.

1. De belangrijkste beleggingsbeslissing is de strategische asset allocatie.
2. Diversificatie verbetert het rendementsrisicoprofiel van de portefeuille.
3. Liquiditeit op portefeuilleniveau is belangrijk vanwege pensioenuitkeringen en liquiditeitsvereisten van derivaten.
4. Uitlegbaarheid en begrijpelijkheid zijn voorwaarden om "in control" te zijn.
5. In kapitaalmarkten kan in meer of mindere mate gebruik gemaakt worden van inefficiënties, zodat het uitgangspunt passief (plus) beleggen is.
6. Beleggingsrisico wordt op lange termijn beloond.
7. Maatschappelijk Verantwoord Beleggen en goed bestuur zijn belangrijk voor het pensioenfonds.

4.2.3 – Maatschappelijk verantwoord beleggen ("MVB")

Het pensioenfonds geeft actief invulling aan de maatschappelijke rol die het als institutionele belegger heeft via het MVB-beleid. Het pensioenfonds heeft de wens om maatschappelijk onverantwoorde beleggingen uit de portefeuille te weren en is ervan overtuigd dat duurzaamheidsaspecten effect kunnen hebben op het risico en rendement van de beleggingen. De overtuigingen ten aanzien van MVB-beleid en de instrumenten die het pensioenfonds daartoe inzet zijn uitgewerkt in het beleggingsbeleidsplan.

4.2.4 – Prudent person

De uitvoering van het beleggingsbeleid dient te voldoen aan het prudent person principe. Dit betekent dat het pensioenfonds moet beleggen in het belang van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. De beleggingen moeten aansluiten bij de verplichtingen van het pensioenfonds en de risico's moeten voldoende worden beperkt. Het pensioenfonds onderbouwt jaarlijks dat het voldoet aan het prudent person principe.

4.3 Beleggingscyclus

4.3.1 – Doelstellingen en beleidsuitgangspunten

Iedere drie jaar stelt het pensioenfonds een beleggingsbeleidsplan op. Ieder jaar zal het beleggingsbeleidsplan verder worden uitgewerkt in een beleggingsplan voor het komende jaar.

Door middel van de ALM-studie worden de doelstellingen en beleidsuitgangspunten vertaald naar een strategisch beleggingsbeleid. De ALM-studie wordt uitgevoerd op basis van de investment beliefs en de investment cases van het pensioenfonds. Iedere drie jaar wordt een nieuwe ALM-studie uitgevoerd. Bij belangrijke beleidswijzigingen kan ook besloten worden om tussentijds een ALM-studie uit te voeren. Het strategisch beleggingsbeleid wordt vervolgens vastgelegd in het beleggingsbeleidsplan.

4.3.1.1 – Investment cases

Het pensioenfonds onderzoekt voor iedere mogelijk geschikte beleggingscategorie in hoeverre de karakteristieken van de beleggingscategorie aansluiten bij het beleggingsbeleid van het pensioenfonds. De resultaten hiervan worden vastgelegd in een investment case. In een investment case wordt de toegevoegde waarde van een beleggingscategorie onderbouwd. Dit gebeurt door de specifieke karakteristieken van de beleggingscategorie weer te geven en te toetsen aan de investment beliefs van het pensioenfonds. Een investment case gaat in ieder geval in op de volgende aspecten: rendementsverwachtingen, beleggingsrisico's, ESG-aspecten, complexiteit, implementatie-mogelijkheden en liquiditeit. Bij een positief oordeel kan de toegevoegde waarde van de beleggingscategorie verder worden onderzocht in een ALM-studie.

4.3.1.2 – ALM-studie

Het pensioenfonds laat minimaal om de drie jaar een ALM-studie uitvoeren. In de ALM-studie worden het beleggingsbeleid, het toeslagbeleid, de financiering én de pensioenregeling in samenhang onderzocht. Door dit brede aspect is de ALM-studie een verantwoordelijkheid van het bestuur, waarin de beleggingscommissie op het gebied van het beleggingsbeleid ondersteunt. In het beleggingsbeleidsplan worden de diverse stappen beschreven die worden doorlopen in een ALM-proces.

4.3.1.3 – Strategische Asset Allocatie (SAA) studie

Nadat door middel van de ALM-studie het risicobudget van het pensioenfonds is vastgesteld, wordt de precieze invulling van de strategische beleggingsportefeuille verder onderzocht. Dit gebeurt door middel van een Strategische Asset Allocatie (SAA) studie. In de SAA-studie wordt onderzocht welke combinatie van beleggingscategorieën leidt tot de meest optimale risico-rendementsverhouding binnen het risicobudget dat volgt uit de ALM-studie. Het pensioenfonds laat jaarlijks een SAA-studie uitvoeren. De beleggingscommissie bewaakt de voortgang van deze studie en adviseert het bestuur over de

resultaten. Het bestuur stelt vervolgens op basis van de SAA-studie de normportefeuille voor het komende jaar vast.

4.3.2 – Uitvoering en risicobeheer

Het pensioenfonds heeft de dagelijkse uitvoering van het beleggingsbeleid en risicobeheer uitbesteed aan een fiduciair beheerder. De fiduciair beheerder verzorgt in die rol de uitvoering van het beleggingsbeleid binnen de gestelde kaders. Dit betekent dat de fiduciair beheerder beleggingen kan aan- en verkopen als de portefeuilleverdeling te ver afwijkt van de normportefeuille of als de rente- of valuta-afdekking buiten de bandbreedte raakt. Daarnaast kan de fiduciair beheerder voorstellen doen voor wijzigingen van het beleggingsbeleid of de (strategische) beleggingsportefeuille, waaronder het aanstellen of ontslaan van externe vermogensbeheerders. De beleggingscommissie en het bestuur zien toe op de correcte uitvoering van het beleid door de fiduciair beheerder.

4.3.3 – Monitoring en evaluatie

Over de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt periodiek gerapporteerd. De fiduciair beheerder en de individuele externe vermogensbeheerders worden beoordeeld door de beleggingscommissie. Voor de monitoring en controle worden beleggings- en risicorapportages gebruikt. De fiduciair beheerder rapporteert periodiek over de naleving van de afspraken uit de service level agreement. Het pensioenfonds ontvangt daarbij informatie over de verrichte dienstverlening en informatie over de afgesproken prestatie-indicatoren. Voor de betrouwbaarheid, de tijdigheid en volledigheid van de uitgevoerde processen en de totstandkoming van rapportages ontvangt het pensioenfonds een ISAE 3402 type II of vergelijkbare controleverklaring. Het pensioenfonds heeft een externe onafhankelijke balansrisicomanager aangesteld. De balansrisicomanager controleert onafhankelijk van de fiduciair beheerder de naleving van het beleid en de beleggingsrichtlijnen. Zodoende ondersteunt de balansrisicomanager de beleggingscommissie bij het leveren van countervailing power naar de fiduciair beheerder en de externe vermogensbeheerders. De balansrisicomanager rapporteert maandelijks over zijn bevindingen.

4.4 – Organisatie

4.4.1 – Taakverdeling

Bij het beleggingsbeleid zijn verschillende partijen betrokken, zoals het bestuur, de beleggingscommissie, de sleutelfunctionarissen, de directie, de onafhankelijke strategische beleggingsadviseur, de onafhankelijke financieel risicomanager, de fiduciair beheerder en de externe vermogensbeheerders. In het beleggingsbeleidsplan wordt de taakverdeling van de genoemde partijen beschreven.

4.4.2 – Uitbestedingsbeleid

Het pensioenfonds is van mening dat vermogensbeheer efficiënter en beter kan worden vormgegeven door deze activiteiten uit te besteden. Bij de selectie van vermogensbeheerders wordt de beleggingscommissie ondersteund door de fiduciair beheerder. Op basis van de door het bestuur goedgekeurde kaderstelling start de fiduciair beheerder een selectietraject. De beleggingscommissie

monitort dit proces en zorgt ervoor dat er een duidelijk onderbouwd voorstel wordt gedaan aan het bestuur. Het selectietraject wordt beschreven in het beleggingsbeleidsplan.

4.5 – Strategisch beleggingsbeleid

4.5.1 – Strategische asset allocatie

Het pensioenfonds heeft in 2023 een ALM-studie uitgevoerd. Daarnaast is in 2023 een SAA-studie uitgevoerd. Op basis van deze ALM-studie en SAA-studie heeft het pensioenfonds de onderstaande strategische asset allocatie vastgesteld.

Beleggingscategorie	Normweging
<u>Matchingportefeuille</u>	<u>50,4%</u>
DMR-fondsen + liquiditeiten	34,4%
Bedrijfsobligaties ontwikkelde markten	11,0%
Hypotheke	5,0%
<u>Returnportefeuille</u>	<u>49,6%</u>
Obligaties opkomende markten (lokale valuta)	5,0%
Aandelen ontwikkelde markten	32,7%
Aandelen opkomende markten	4,9%
Privaat vastgoed	7,0%
Totaal	100,0%

De (beoogde) invulling van iedere beleggingscategorie wordt beschreven in een investment case en bijbehorend beleggingskader. Per beleggingscategorie zijn richtlijnen met randvoorwaarden opgenomen, waaronder de beheerstijl en de maximale tracking error.

4.5.2 – Strategische normportefeuille

Op basis van de SAA-portefeuille stelt het pensioenfonds jaarlijks een strategische normportefeuille vast. Dit wordt vastgelegd in het beleggingsjaarplan. De normportefeuille bevat naast normwegingen ook bandbreedtes per beleggingscategorie. De bandbreedtes zorgen ervoor dat de beleggingsrisico's worden beheerst en dat de portefeuille in lijn blijft met de beleggingsdoelstellingen. De omvang van de bandbreedtes voor de beleggingscategorieën zijn zo vastgesteld dat elke (stuurbare) beleggingscategorie een vergelijkbare kans op overschrijden van zijn bandbreedte heeft. Hierdoor heeft elke beleggingscategorie in risicotermen vergelijkbare afwijkingen ten opzichte van de vaste strategische allocaties. De huidige strategische normportefeuille wordt in onderstaande tabel weergegeven.

Beleggingscategorie	Norm	Minimum	Maximum
<u>Matchingportefeuille</u>	<u>50,4%</u>	<u>45,4%</u>	<u>55,4%</u>
DMR-fondsen + liquiditeiten	34,4%	29,4%	39,4%
Bedrijfsobligaties ontwikkelde markten	11,0%	10,0%	12,0%
Hypotheke	5,0%	4,0%	6,0%
<u>Returnportefeuille</u>	<u>49,6%</u>	<u>44,6%</u>	<u>54,6%</u>
Obligaties opkomende markten (lokale valuta)	5,0%	4,0%	6,0%
Aandelen ontwikkelde markten	32,7%	27,7%	37,7%

Aandelen opkomende markten	4,9%	2,9%	6,9%
Privaat vastgoed	7,0%	5,0%	9,0%
Totaal	100,0%		

4.5.2.1 – Benchmarks

Het pensioenfonds heeft per beleggingscategorie de onderstaande benchmarks vastgesteld.

Beleggingscategorie	Benchmark
<u>Matchingportefeuille</u>	
DMR-fondsen + liquiditeiten	Af te dekken pensioenverplichtingen
Bedrijfsobligaties ontwikkelde markten	Barclays Euro Aggregate Corporate
Hypotheke	Portefeuillerendement
<u>Returnportefeuille</u>	
Obligaties opkomende markten (lokale valuta)	JP Morgan GBI-EM Global Diversified
Aandelen ontwikkelde markten	MSCI World Net Return
Aandelen opkomende markten	MSCI Emerging Markets Net Return
Privaat vastgoed	Portefeuillerendement

4.5.2.2 – Renteoverlay

Ter beheersing van het matchingrisico stemt het pensioenfonds de rentegevoeligheid van de beleggingen voor een bepaald deel af op de rentegevoeligheid van de voorziening pensioenverplichting. De renteafdekking wordt ingevuld middels de matchingportefeuille.

Het pensioenfonds hanteert een dynamische afdekking van het renterisico. Dit betekent dat het percentage renteafdekking afhankelijk is van de hoogte van de rente. De strategische norm voor het afdekken van de rentegevoeligheid van de verplichtingen is afhankelijk van de 20-jaars swaprente. Deze rente heeft een vergelijkbare duratie als de verplichtingen van het pensioenfonds. Wanneer de 20-jaars swaprente op kwartaaleinde een bandbreedte doorbreekt, wordt in de beleggingscommissie besproken of de renteafdekking wordt aangepast. De beleggingscommissie kan op basis van risicorestricties (waaronder het vereist eigen vermogen) en marktomstandigheden besluiten de renteafdekking ongewijzigd te laten.

Voor de nominale rente hedge – die wordt gebaseerd op de verplichtingen op basis van de actuele rentetermijnstructuur zonder UFR – is de volgende dynamische staffel ontwikkeld, waarbij de rente hedge afhankelijk is van de stand van de swaprente. Het percentage renteafdekking is minimaal 45% en maximaal 70%, waarbij het percentage renteafdekking oploopt bij een stijgende rente. In onderstaande figuur is dit uitgewerkt.

Oplopend							
20-jaarsswaprente	< 0%	0% – 1%	1% – 2%	2% – 3%	3% – 4%	4% – 5%	> 5%
Renteafdekking	45%	45%	50%	55%	60%	65%	70%
Aflopend							
20-jaarsswaprente	< 0%	0% – 1%	1% – 2%	2% – 3%	3% – 4%	4% – 5%	> 5%
Renteafdekking	45%	50%	55%	60%	65%	65%	70%

De renteafdekking wordt verder vormgegeven door de kasstromen te groeperen in zeven looptijdsegmenten (buckets): 2 jaar, 5 jaar, 10 jaar, 20 jaar, 30 jaar, 40 jaar en 50 jaar. De renteafdekking mag per looptijdsegment en op totaalniveau niet meer dan 5 procentpunt afwijken van de norm. De renteafdekking wordt berekend door de matchingportefeuille en de verplichtingen te verdisconteren tegen de swapcurve t.o.v. de 6-maands Euribor.

Het pensioenfonds hanteert dus een dynamische rentehedge die gekoppeld is aan de hoogte van de 20-jaars euro-swaprente per ultimo kwartaal. De stand was 2,7% per ultimo juni 2024. Het pensioenfonds heeft als doelstelling om het renterisico berekend op basis van de marktrente op totaalniveau voor 60% af te dekken.

4.5.2.3 – Valutaoverlay

Het pensioenfonds dekt het valutarisico dat gepaard gaat met beleggingen in Amerikaanse dollar, Japanse yen en Britse pond voor een gedeelte af. Dit maakt de portefeuille minder gevoelig voor schommelingen in de valutakoersen en behoudt diversificatievoordelen door blootstelling naar verschillende valuta. Het pensioenfonds streeft naar een strategische mate van valuta-afdekking van 50% van de af te dekken valuta. De feitelijke mate van valuta-afdekking wordt jaarlijks vastgesteld tussen 50% en 75%. Het pensioenfonds neemt daarbij actuele (markt)omstandigheden in ogenschouw, waaronder het (verwachte) renteverskil tussen de euro en de af te dekken valuta. Voor 2023 en 2024 heeft het pensioenfonds de mate van valuta-afdekking vastgesteld op 65%. De brandbreedte rondom deze normweging is vastgesteld op +/- 10%-punt.

Valuta's	Norm	Minimum	Maximum
Amerikaanse dollar	65%	55%	75%
Japanse yen	65%	55%	75%
Britse pond	65%	55%	75%

Het valutarisico in opkomende markten wordt niet afgedekt. Deze valuta's zijn namelijk een belangrijke rendementsbron voor beleggingscategorieën in opkomende markten. Dit geldt voor zowel aandelen, als obligaties uit opkomende markten.

4.5.2.4 – Inflatieafdekking

De strategische afdekking van het inflatierisico bedraagt 0%. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de beperkte bescherming die inflatieafdekking geeft en de bescherming tegen inflatie die op een lange horizon uit zakelijke waarden (inclusief privaat vastgoed) wordt verkregen.

4.5.3 – Tactische asset allocatie

In lijn met het eerste investment belief wordt er in beginsel geen tactisch beleid gevoerd tussen de verschillende beleggingscategorieën. Het bestuur kan besluiten om gemotiveerd af te wijken van de strategische asset allocatie, zolang het beleggingsbeleid blijft aansluiten bij de doelstellingen.

4.5.4 – Beleid herbalanceren

De fiduciair beheerder controleert dagelijks of de portefeuille zich binnen de bandbreedtes bevindt. Hierbij wordt ook gekeken naar de bandbreedte rondom de renteafdekking. Indien een bandbreedte op enig moment wordt overschreden, dan zal de fiduciair binnen vijf werkdagen nadat de overschrijding is

geconstateerd de belegging in overeenstemming met de voorgeschreven bandbreedte brengen. Bij een dergelijke overschrijding zal de weging worden teruggebracht naar het punt halverwege de norm en de grens van de bandbreedte. Voor illiquide beleggingen geldt dat een over- of onderweging kan worden opgevangen door een gecorrleerde liquide beleggingscategorie:

- Privaat vastgoed zal worden gecorrigeerd bij aandelen ontwikkelde markten.
- Hypotheken zal worden gecorrigeerd bij de bedrijfsobligaties ontwikkelde markten.

De renteafdekking wordt dagelijks gemonitord. De fiduciair beheerder streeft ernaar bij een overschrijding de renteafdekking terug te brengen naar de normweging, maar zal een afweging maken tussen rendement, risico en kosten. De fiduciair beheerder heeft binnen de bandbreedte rondom de rentafdekking discretionaire bevoegdheid. De curvepositionering van de renteafdekking zal op maandbasis worden gemeten. Bij een overschrijding van een van deze bandbreedtes zal de fiduciair binnen vijf werkdagen de overschrijding opheffen of het pensioenfonds informeren. Eénmaal per jaar, op of rond 1 februari, zal de portefeuille worden teruggebracht naar de normweging. Het doel hiervan is om te voorkomen dat de portefeuille een langere periode een bepaalde onder- of overweging kent.

4.5.5 – Beleid gebruik derivaten

Het pensioenfonds is terughoudend met het gebruik van derivaten. Het gebruik van derivaten in de beleggingsportefeuille is enkel toegestaan voor zover deze gebruikt worden voor efficiënt portefeuillebeheer of voor het verlagen van het risicoprofiel ten opzichte van de verplichtingen. In de mandaten van de externe vermogensbeheerders wordt, indien van toepassing, het gebruik van derivaten beschreven. Voor de valuta-afdekking worden valutatermijncontracten gebruikt. Voor de renteafdekking worden rentederivaten gebruikt.

4.5.6 – Beleid uitlenen van effecten ("securities lending")

Securities lending is het uitlenen van effecten van het pensioenfonds aan derden waarbij een vergoeding en onderpand wordt ontvangen. Het pensioenfonds krijgt bij securities lending blootstelling op de tegenpartij of intermediair van securities lending. Aan de activiteit securities lending is een risico verbonden. Het pensioenfonds heeft een Beleid Securities Lending vastgesteld. Securities lending kan onder bepaalde voorwaarden worden opgenomen als onderdeel van de beleggingsrichtlijnen van de vermogensbeheerder.

4.6 – Risicobeheer

In lijn met de doelstelling van het pensioenfonds dienen risico en rendement goed afgewogen te worden om zo op de lange termijn de pensioenverplichtingen te kunnen nakomen. Het pensioenfonds besteedt daarom veel aandacht aan risicobeheer en heeft daarom per beleggingsrisico beleid opgesteld om deze risico's te mitigeren.

4.7 – Evaluatie en rapportage

De beleggingscommissie evalueert (de kwaliteit van) de uitbestede werkzaamheden en stuurt bij waar nodig. Het pensioenfonds heeft de evaluatie vastgelegd in een periodiek proces. Uitbestedingspartijen, waaronder de fiduciair beheerder, de onafhankelijke strategisch beleggingsadviseur en de

onafhankelijke risicomanager, worden jaarlijks expliciet geëvalueerd en de uitkomst daarvan wordt met hen besproken. De externe vermogensbeheerders (en hun beleggingsfondsen) worden doorlopend door de fiduciair beheerder gemonitord. De fiduciair beheerder stelt op kwartaalbasis een “factsheet” op waarin de beleggingsstrategie, beleggingsresultaten en relevante ontwikkelingen bij de externe vermogensbeheerders worden behandeld. De beleggingscommissie beoordeelt deze evaluatie en adviseert zo nodig het bestuur tot het wijzigen of beëindigen van de uitbesteding. Naast de informatie uit de factsheets wordt bij de evaluatie ook rekening gehouden met uitkomsten van het onderzoek naar operationele risico's (ODD) en de bevindingen van de auditors van de beleggingsfondsen (door middel van de ISAE 3402-verklaring of vergelijkbaar en het jaarverslag). Deze informatie wordt één keer per jaar bijgewerkt.

De beleggingscommissie monitort de behaalde rendementen en beleggingsallocatie. Hiervoor ontvangt het pensioenfonds iedere maand rapportages van de fiduciair beheerder en de onafhankelijke financiële risicomanager:

- De fiduciair beheerder rapporteert maandelijks over de beleggingen van het pensioenfonds en stelt ieder kwartaal een uitgebreidere rapportage op.
- De onafhankelijke financiële risicomanager stelt maandelijks een risicorapportage op. In deze rapportage wordt het beleid, uitgevoerd door de fiduciair beheerder, getoetst aan het beleggingsbeleid van het pensioenfonds en de uitgangspunten die daaraan ten grondslag liggen.

4.8 – Beleggingsfondsen

In onderstaande tabel zijn de diverse beleggingscategorieën vermeld met daarbij de beleggingsfondsen waarin is belegd.

Beleggingscategorie	Beleggingsfondsen
<u>Matchingportefeuille</u>	
DMR-fondsen + liquiditeiten	GS DMR M GS DMR L GS DMR XL Liquid Euribor 3M Liquid Eur
Bedrijfsobligaties ontwikkelde markten	Abrdn Euro Sustainable Corporate
Hypotheke	SAREF Syntrus Achmea PVF Particuliere Hypotheekfondsen
<u>Returnportefeuille</u>	
Obligaties opkomende markten (lokale valuta)	SSgA Emerging Markets Local Currency Government Bond Index Fund
Aandelen ontwikkelde markten	Northern Trust World Custom ESG Equity Index Fund
Aandelen opkomende markten	Northern Trust Emerging Markets Custom ESG Index funds
Privaat vastgoed	PGGM Private Real Estate Fund

5 – Communicatiebeleid

5.1 - Communicatiestrategie

Het pensioenfonds vindt effectieve communicatie met de doelgroepen belangrijk, zowel over wettelijke informatieverplichtingen als over actuele ontwikkelingen bij het pensioenfonds en in de pensioenwereld. Om hier invulling aan te geven heeft het pensioenfonds een communicatiebeleidsplan opgesteld. Het communicatiebeleidsplan beschrijft de periodieke, structurele communicatie van het pensioenfonds met zijn doelgroepen. Het plan heeft een doorlooptijd van drie jaar, en het huidige communicatiebeleidsplan geldt voor de jaren 2022 tot en met 2024.

Het pensioenfonds wil een toekomstbestendig en verantwoord pensioen verzorgen voor zijn (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Betrouwbaarheid, kwaliteit en actualiteit vormen de basis van de dienstverlening. Het pensioenfonds wil het onderwerp pensioen dichterbij de deelnemer brengen. Dat komt bijvoorbeeld terug in de aandacht voor persoonlijke communicatie. Het pensioenfonds is eerlijk over (on)mogelijkheden binnen de regeling en de daaraan verbonden risico's, maar de hoofdboodschap is dat er een goede pensioenregeling is. Onderliggend vindt het pensioenfonds het belangrijk dat de deelnemer zich ervan bewust is, dat hij zelf ook iets kan (moet) doen voor een goed pensioen.

Het pensioenfonds wil met communicatie een bijdrage leveren aan het pensioenbewustzijn en het pensioeninzicht van de deelnemers. Dat betekent dat de deelnemer weet wat hij heeft opgebouwd, wat hij kan verwachten aan pensioen en wat hij daarmee kan doen in relatie tot zijn (huidige) inkomen. Die kennis moet hem als dat nodig is aanzetten tot het ondernemen van de juiste actie om zijn pensioeninkomen te vergroten. Dit is wat de wet ook voorschrijft. In het kader van eerlijkheid is het belangrijk dat de deelnemer weet, dat er geen vangnet is vanuit de werkgever. Het pensioenfonds wil daarin een stap verder gaan. Het pensioenfonds wil dat de deelnemers een positief-kritische houding hebben ten aanzien van hun pensioen. De balans tussen nu en later is daarbij belangrijk.

Het gewenste imago van het pensioenfonds is "eigen/vertrouwd", "biedt kwaliteit", "persoonlijk" en "met aandacht voor kosten/baten". Deze zogenaamde kernwaarden zijn richtinggevend voor alle communicatie.

De communicatiestrategie van het pensioenfonds is gericht op dialoog en overtuiging. De werkgever heeft een belangrijke rol als het gaat om pensioenbewustwording van de actieve deelnemers. Aan de communicatie van het pensioenfonds wordt een aantal wettelijke randvoorwaarden gesteld. Dit zijn de criteria waarop de AFM controleert: tijdig, duidelijk, evenwichtig en correct. Om de focus binnen de communicatie te behouden, stelt het pensioenfonds jaarlijks een aantal speerpunten vast. Die zijn onder te verdelen in beleidsspeerpunten en speerpunten op het gebied van communicatiemiddelen.

5.2 – Werkgever

Voor deelnemers is het belangrijk om inzicht te krijgen in de eigen pensioensituatie én in de mogelijkheden om het pensioen zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de persoonlijke situatie. De werkgever is het eerste aanspreekpunt voor de actieve deelnemer en heeft een belangrijke rol als het gaat om pensioenbewustwording. Het pensioenfonds gaat dan ook in gesprek met de werkgever, om te

onderzoeken welke informatie- en communicatiebehoeften de werkgever heeft als het over pensioen gaat. Het pensioenfonds streeft ernaar om de HR medewerkers zo goed mogelijk te informeren over de informatie die deelnemers kunnen vinden op hun persoonlijke omgeving van de website en ook wat de mogelijkheden zijn van de pensioenplanner. Anderzijds kan het pensioenfonds mogelijk gebruik maken van communicatiemiddelen en –kanalen die de werkgever ter beschikking heeft, om de actieve deelnemer nog beter te bereiken.

5.3 – Onderdelen van communicatie

Belangrijke onderdelen van de communicatie met de actieve en inactieve deelnemers zijn de volgende:

- Het pensioenfonds verzendt iedere maand een e-mail naar de actieve deelnemers om hen te informeren over relevante zaken over pensioen in het algemeen én over het pensioenfonds in het bijzonder. De gepensioneerde deelnemers ontvangen ieder kwartaal een e-mail van het pensioenfonds.
- Daarnaast wordt de website van het pensioenfonds ("www.smurfitkappapensioen.nl") gebruikt om deelnemers te informeren over nieuwsberichten. Hier wordt ook jaarlijks het “Jaarbericht” geplaatst, waarin het pensioenfonds op hoofdlijnen verantwoording aflegt voor het gevoerde beleid.
- Jaarlijks wordt een Uniform Pensioenoverzicht verstrekt aan de actieve deelnemers.

5.4 – Deelnemerstevredenheidsonderzoek

Het pensioenfonds meet één keer per drie jaar de effectiviteit van de communicatie(middelen) van het fonds. Hierdoor krijgt het fonds periodiek waardevolle informatie over zijn communicatie en wordt automatisch voldaan aan de desbetreffende eis van de Code Pensioenfondsen. Met de uitkomsten van het onderzoek kan ook gericht worden gestuurd op verbetering van de communicatie en wordt het budget effectiever benut. Het pensioenfonds heeft medio 2021 een onderzoek uitgevoerd onder de actieve deelnemers en gepensioneerden. Belangrijke uitkomst is dat de verschillende communicatie uitingen van het pensioenfonds, zoals brieven, e-mailservice, UPO en de website, over het algemeen goed bekeken worden. De communicatie van het pensioenfonds wordt beoordeeld als goed tot zeer goed. Het contact met de klantenservice is beperkt, maar men is daar in het algemeen wel tevreden over. De uitkomsten van het onderzoek zijn verwerkt in het communicatiebeleidsplan.

6 – Pensioenbeleid

6.1 – De pensioenregelingen

Het pensioenfonds voert de pensioenovereenkomsten uit die werkgevers en werknemers hebben gesloten voor deelneming in de pensioenregeling. De pensioenregeling betreft een hybride regeling; een combinatie van een uitkerings- en een premieovereenkomst. Tot een bepaald salaris geldt het Basispakket – een middelloonregeling met een voorwaardelijke indexatie van de opgebouwde rechten tijdens het deelnemerschap. Daarboven geldt het Beleggingspakket – een beschikbare premieregeling. Een uitgebreide beschrijving van de pensioenregeling is te vinden in het pensioenreglement.

6.1.1 – Basispakket

Het Basispakket ziet er op hoofdlijnen als volgt uit per 1 januari 2024:

• Pensioensysteem	middelloon
• Pensioenrichtleeftijd	68 jaar
• Opbouwpercentage ouderdomspensioen	1,875%
• Opbouwpercentage partnerpensioen	1,125%
• Maximum salaris	€ 49.617
• Franchise	€ 17.545
• Maximum pensioengrondslag	€ 32.072
• Pensioenpremie (% van de premiegrondslag)	26,7%

Bij overlijden van een actieve deelnemer bedraagt het partnerpensioen in het basispakket 70% van het te bereiken ouderdomspensioen.

6.1.2 – Beleggingspakket

Het Beleggingspakket ziet er op hoofdlijnen als volgt uit per 1 januari 2024:

• Pensioensysteem	beschikbare premie
• Pensioenrichtleeftijd	68 jaar
• Premiepercentages (leeftijdsafhankelijk)	4%-staffel (67 jaar)
• Partnerpensioen	risicobasis
• Maximum salaris	€ 137.800
• Franchise	€ 49.617
• Maximum pensioengrondslag	€ 88.183
• Pensioenpremie	beschikbare premie

De beschikbare premies in de beschikbare premieregeling worden vastgesteld op basis van de onderstaande staffel. De staffel bevat geen opslag voor kosten en ook geen opslag voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.

Leeftijd op 1 januari	Beschikbare premie als percentage van het excedent pensioengevend salaris
18 t/m 24	5,3%
25 t/m 29	6,4%
30 t/m 34	7,7%
35 t/m 39	9,3%
40 t/m 44	11,3%
45 t/m 49	13,6%
50 t/m 54	16,5%
55 t/m 59	20,0%
60 t/m 64	24,3%
65 t/m 67	28,0%

De deelnemers hebben in de beschikbare premieregeling de keuze om te beleggen volgens adviesmixen. Hierbij kan de deelnemer kiezen voor een ambitieuzer of een behoudender glijpad (offensieve of defensieve adviesmix). Als standaard adviesmix wordt een belegging in het neutrale profiel gehanteerd, maar een deelnemer kan daar dus van afwijken indien gewenst.

6.1.3 – Netto pensioenregeling

Voor het salaris boven het hiervoor genoemde maximum salaris van € 137.800 biedt de werkgever een netto pensioenregeling aan. Deze regeling heeft de vorm van een premieovereenkomst.

6.2 – Flexibiliseringsmogelijkheden

De pensioenregeling kent de volgende keuzemogelijkheden:

- Verschuiving van de pensioendatum;
- Deeltijdpensionering;
- Uitrui van partnerpensioen naar extra ouderdomspensioen of omgekeerd;
- Omzetten ouderdomspensioen in AOW-overbruggingspensioen; en
- Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen.

Ten aanzien van de factoren die gebruikt worden bij de toepassing van de flexibele elementen uit de pensioenregeling geldt het volgende:

- De flexibiliserings- en afkoopfactoren worden eens per jaar vastgesteld en zijn voor 2024 vastgesteld op een vaste rente van 3,00%.
- De rekenrente voor de inkoop van pensioenkapitalen wordt op kwartaalbasis aangepast aan de marktrente, waarbij de rekenrente wordt genoteerd in eenheden van 0,25%-punt.
- Als marktrente wordt de – door DNB gepubliceerde – rentetermijnstructuur gehanteerd bij een looptijd die gelijk is aan 15 jaar.

7 – Premiebeleid

De werkgever en de deelnemers dragen gezamenlijk de lasten van de pensioenregelingen. In dit hoofdstuk wordt de vaststelling van de actuariel kostendekkende premie beschreven en de feitelijk te betalen premie. Eveneens wordt de verdeling van de lasten van de pensioenregelingen tussen de werkgever en de deelnemers besproken.

7.1 – Actuariel kostendekkende premie

Het pensioenfonds hanteert voor het Basispakket een (gedempte) kostendekkende premie. De berekening van de actuariel kostendekkende premie wordt namelijk gebaseerd op het verwacht rendement verminderd met de prijsinflatie. Deze wordt eens in de vijf jaar, of eerder bij wijzigingen in beleid, vastgesteld op basis van de dan geldende Pensioenwetparameters. De gedempte kostendekkende premie wordt gebaseerd op de parameters 2022 van de Commissie Parameters, het rendement op vastrentende waarden is voor een periode van vijf jaar vastgezet. Deze demping zorgt voor een stabiele kostendekkende premie en verkleint de kans dat de huidige premiestaffel niet kostendekkend is. Voor het overige zijn bij de berekening van de kostendekkende premie de actuariële veronderstellingen gehanteerd die ook bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen worden gebruikt.

De actuariel kostendekkende premie bestaat uit de volgende elementen:

- Kosten pensioenopbouw in het boekjaar. Hierin zijn begrepen de risicopremies voor het nog niet gefinancierde deel van het bereikbare nabestaandenpensioen dat wordt toegekend bij overlijden in actieve dienst, en een procentuele opslag van 6,0% van de opbouwcomponenten in de premie voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.
- Een solvabiliteitsopslag voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen.
- Een opslag voor de onvoorwaardelijke indexatie zoals van toepassing in overgangsregeling III van het “Pensioenreglement 56-min”.
- Een opslag voor uitvoeringskosten voor zover deze betrekking hebben op de kosten van pensioenbeheer, die – conform de aanbevelingen van de Pensioenfederatie – bestaan uit de kosten van uitbesteding, bestuurskosten, advieskosten en kosten van toezicht. De kosten van het vermogensbeheer en de transactiekosten zijn geen onderdeel van deze opslag.

Het pensioenfonds hanteert daarnaast nog een aanvullende opslag ter bepaling van de actuariel kostendekkende premie:

- De premie voor het beleggingspakket bevat geen solvabiliteitsopslag. Formeel is dit op korte termijn nog niet vereist omdat tegenover deze beschikbare premie geen pensioenuitkering staat. Op langere termijn komt deze solvabiliteits eis echter naar voren bij de omzetting op pensioendatum van het kapitaal in een pensioenuitkering. De gehanteerde solvabiliteitsopslag voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen kan worden gebaseerd op het vereiste niveau op het moment van vaststelling van de kostendekkende premie. Het pensioenfonds gaat bij de bepaling van de kostendekkende premie echter uit van de solvabiliteitsopslag behorende bij het strategische beleid van het pensioenfonds.

De premie bevat geen component voor de financiering van de voorwaardelijke indexatie.

7.2 – Feitelijke premie

De feitelijke premie is ten minste gelijk aan de som van de volgende onderdelen:

- Een percentage van 26,7 van de gemaximeerde pensioengrondslag volgens het “Pensioenreglement 56-min” (versie 2014); en
- De beschikbare premies uit hoofde van de beschikbare premieregelingen die door het pensioenfonds worden uitgevoerd.

De feitelijke premiebijdragen voor de deelnemers en de werkgever zijn mede afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende situaties:

- Beleidsdekkingsgraad lager dan de premiekortingsgrens;
- Beleidsdekkingsgraad hoger dan de premiekortingsgrens; en
- Beleidsdekkingsgraad hoger dan 110% van de premiekortingsgrens.

7.2.1 – Beleidsdekkingsgraad lager dan de premiekortingsgrens

De premiekortingsgrens is het niveau van de dekkingsgraad waarbij – boven op de vereiste dekkingsgraad – rekening wordt gehouden met een bedrag dat naar verwachting nodig is voor het toekennen van toekomstige (voorwaardelijke) toeslagen. De reële dekkingsgraad is dan derhalve 100%. Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de premiekortingsgrens, dan gelden alle hiervoor genoemde onderdelen van de feitelijke premie.

Per ultimo 2023 was de premiekortingsgrens gelijk aan 133,2% en was de beleidsdekkingsgraad gelijk 123,3% zodat voor 2024 alle hiervoor genoemde onderdelen van de feitelijke premie van toepassing zijn.

7.2.2 – Beleidsdekkingsgraad hoger dan de premiekortingsgrens

Als de beleidsdekkingsgraad hoger wordt dan de premiekortingsgrens, worden de bijdragen voor werkgever en deelnemers stapsgewijs verlaagd tot nihil (voor zover mogelijk op basis van de geldende wet- en regelgeving).

7.2.3 – Beleidsdekkingsgraad hoger dan 110% van de premiekortingsgrens

Als de dekkingsgraad hoger dan 110% van de premiekortingsgrens wordt – en de bijdragen van werkgever en deelnemers nihil zijn – dan worden er middelen uit het pensioenfonds beschikbaar gesteld voor de werkgever én de deelnemers (voor zover mogelijk op basis van de geldende wet- en regelgeving). Hierbij geldt dat het bedrag voor de werkgever het dubbele is van het bedrag voor de deelnemers, aangezien de werkgever in de periode dat het herstelplan van toepassing was, een herstellpremie heeft betaald ter grootte van 2 keer de herstellpremie voor rekening van de werknemers. Het geld dat hiervoor beschikbaar is, is gelijk aan de helft van het vermogen boven de 110% van de premiekortingsgrens.

7.2.4 – Feitelijke premie lager dan de gedempte kostendeekkende premie

Als de feitelijke premie lager is dan de gedempte kostendeekkende premie, dan wordt het verschil onttrokken aan de premiereserve.

7.3 – Vaststelling van de premie

Periodiek wordt gezien of de hiervoor genoemde bijdragen nog toereikend zijn. Indien nodig zullen de bijdragen worden aangepast in onderling overleg met de betrokken partijen. Bij de periodieke toetsing maakt het pensioenfonds gebruik van prognoses uitgevoerd door de adviserend actuaaris. Het pensioenfonds gaat hierbij uit van de gedempte kostendeekkende premie zoals hiervoor in dit hoofdstuk vermeld.

7.3.1 – Werkgeversbijdrage

7.3.1.1 – Basispakket

De bijdrage van de werkgever voor een bepaald jaar is afhankelijk van de dekkingsgraad op 31 december van het jaar daarvoor. Indien de dekkingsgraad lager is dan de premiekortingsgrens, dan betaalt de werkgever de structurele premie ter grootte van 21,4% van de gemaximeerde pensioengrondslag volgens het Pensioenreglement "56-min".

7.3.1.2 – Beleggingspakket

Naast de hiervoor beschreven premie voor het Basispakket betaalt de werkgever voor het Beleggingspakket de netto bijdragen voor de beschikbare premieregelingen die in 2014 van toepassing waren: het Beleggingspakket en het Extra Beleggingspakket. Ten aanzien van deze bijdragen geldt dat de daadwerkelijke stortingen van de werkgever naar de beleggingsrekeningen worden bepaald op basis van het Beleggingspakket volgens het huidige pensioenreglement. Het verschil tussen de stortingen op basis van de huidige én de voorgaande beschikbare premieregelingen wordt na afloop van een verslagjaar verrekend met de werkgever.

7.3.2 – Deelnemersbijdrage

De eigen bijdrage van de deelnemers voor een bepaald jaar is eveneens afhankelijk van de dekkingsgraad op 31 december van het jaar daarvoor. Indien de dekkingsgraad lager is dan de premiekortingsgrens, dan betaalt de deelnemer de structurele premie ter grootte van 5,3% van de gemaximeerde pensioengrondslag volgens het Pensioenreglement "56-min".

7.4 – Premiedekkingsgraad

Om inzicht te geven in het effect van de feitelijke premie op de dekkingsgraad kan gekeken worden naar de premiedekkingsgraad. De premiedekkingsgraad is de verhouding tussen de feitelijke premie (exclusief de opslag voor directe uitvoeringskosten) en de actuariael benodigde koopsom voor de opbouw van nieuwe aanspraken. De premie voor risico deelnemers blijft hierbij buiten beschouwing. Er is sprake van een positief effect op de financiële positie van het fonds, indien de premiedekkingsgraad hoger is dan de primo actuele dekkingsgraad. Als de premiedekkingsgraad lager is dan de primo actuele dekkingsgraad dan geldt het omgekeerde.

Voor 2023 gold dat de premiedekkingsgraad gelijk was aan 128,0%. De primo actuele dekkingsgraad was gelijk aan 119,1%. De premie heeft in 2023 dan ook een positief effect gehad op de financiële positie van het pensioenfonds.

8 – Risicomanagementbeleid

8.1 – Risicomanagement

Risicomanagement staat hoog op de agenda van het pensioenfonds. Inzicht in de verschillende risico's, de mogelijke beheersingsmaatregelen en de effectiviteit van deze beheersingsmaatregelen is van groot belang. De Nederlandsche Bank verwacht van pensioenfondsen een goed onderbouwd risicomanagementbeleid.

Het pensioenfonds laat een geïntegreerde rapportage opstellen, waarbij niet alleen naar de beleggingen en naar de verplichtingen wordt gekeken, maar waarin ook de belangrijkste financiële risico's voor het pensioenfonds worden opgenomen. Periodiek worden verschillende scenario's doorgerekend om de impact op de verschillende risico's en de beheersingsmaatregelen te beoordelen. Door deze methodiek kan het pensioenfonds vooraf maatregelen treffen en zodanig sturen dat de kans op onverwachte resultaten wordt verkleind.

Op de eerste plaats beheerst het bestuur de risico's op een doorlopende basis. Hierbij wordt aandacht besteed aan macro-economische factoren, waaronder inflatie en deflatie, maar ook aan portefeuillerisico's, zoals rente-, valuta-, concentratie-, krediet-, koers- en liquiditeitsrisico's. Risicomanagement vindt op verschillende manieren plaats.

Goldman Sachs Asset Management en EY Actuarissen zorgen voor een geïntegreerde risicoanalyse, waarbij ook de verplichtingen worden betrokken. Deze beheersing van de gehele balans van het pensioenfonds geeft inzicht in bijvoorbeeld de vereiste risicobuffers en dekkingsgraad. Daarnaast worden scenarioanalyses en stress-tests uitgevoerd, waarbij onder andere de impact wordt bekeken op de dekkingsgraad, op de tracking error, op het absolute risico (waarde mutatie) en wordt een inschatting gemaakt van de impact van de overlay strategieën op het liquiditeitsrisico.

EY Actuarissen is aangesteld als onafhankelijke risicomanager. Maandelijks worden controleberekeningen gemaakt, wordt de effectiviteit van de overlay strategieën geëvalueerd en is aandacht voor onder meer mandaatrichtlijnen, securities lending en collateral management. EY Actuarissen wordt ook betrokken bij belangrijke wijzigingen in het beleggingsbeleid.

Ook evalueert de beleggingscommissie het functioneren van vermogensbeheerder GSAM. En aan de hand van maandelijkse overzichten worden ook bijvoorbeeld de tactische asset allocatie en de rente- en valutaoverlay gemonitord. Centraal in de risicobewaking is dat het bestuur meer nadruk legt op behoud van vermogen en een stabiele groei en minder op korte termijn vermogenswinsten.

8.2 – Risicohouding

De risicohouding is een belangrijk uitgangspunt voor de vaststelling van de mate waarin het pensioenfonds beleggingsrisico kan en wil nemen (beleggingsbeleid) om de (strategische) doelstellingen van het pensioenfonds te realiseren. Binnen de driehoek "ambitie – premie – risicohouding", worden door het pensioenfonds de afwegingen gemaakt die moeten leiden tot de gewenste uitvoering van de afgesproken pensioenregelingen. Het pensioenfonds kent diverse risicohoudingen: haalbaarheidstoets, risicohouding middelloonregeling, en risicohouding beschikbare premieregeling.

8.2.1 – Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets is een instrument om de financiële opzet van het pensioenfonds te toetsen. Voor de berekeningen gebruikt het pensioenfonds een groot aantal scenario's vanuit DNB. Er wordt gekeken naar de samenhang tussen de financiële opzet van het pensioenfonds, het verwachte pensioenresultaat en de risico's daarvan. De haalbaarheidstoets rekent over een periode van 60 jaar. Bij een nieuwe regeling of na een grote aanpassing wordt er een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd. Vervolgens wordt de jaarlijkse haalbaarheidstoets uitgevoerd door het pensioenfonds. De haalbaarheidstoets kijkt naar het pensioenresultaat. Dat is de som van de verwachte uitkeringen gedeeld door de som van de verwachte uitkeringen zonder verlagingen en volledig geïndexeerd.

Het bestuur heeft op basis van de aanvangshaalbaarheidstoets de volgende risicohouding voor de lange termijn vastgesteld:

- De ondergrens voor het verwachte pensioenresultaat, bij een startdekkingsgraad gelijk aan de actuele dekkingsgraad, is 90%.
- De ondergrens voor het verwachte pensioenresultaat, bij een startdekkingsgraad gelijk aan de dekkingsgraad behorend bij het vereist eigen vermogen, is 90%.
- De maximale afwijking van het pensioenresultaat in een slechtweerscenario, ten opzichte van het verwachte pensioenresultaat, is 40%.
- Indien er sprake is van een ontoereikende premie, dan wordt het opbouwpercentage verlaagd, zodat de kostendeekkende premie op het niveau van de feitelijke premie komt te liggen.

De jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt berekend op basis van de stand per 1 januari en vervolgens voor 1 juli ingediend bij DNB. Blijkt uit de haalbaarheidstoets dat het verwachte pensioenresultaat niet voldoet aan de gestelde norm, dan wordt dit gecommuniceerd aan het verantwoordingsorgaan en de sociale partners en wordt er gekeken of er maatregelen genomen moeten worden. In 2024 werd niet volledig voldaan aan de genoemde grenzen, maar dat heeft in overleg met de sociale partners niet geleid tot aanpassingen. De uitkomsten van de haalbaarheidstoets worden voorsnog in acht genomen bij de overgang naar het nieuwe pensioencontract en voorsnog wordt het niet voldoen aan alle voorwaarden dus ook geaccepteerd door de sociale partners en het bestuur van het pensioenfonds.

8.2.2 – Risicohouding middelloonregeling

Conform de Pensioenwet en het Financieel Toetsingskader maakt het pensioenfonds onderscheid tussen de risicohouding op lange en korte termijn. De risicohouding is vastgesteld door het pensioenfonds na overleg met het verantwoordingsorgaan en met sociale partners. In aanvulling op het voorgaande hanteert het pensioenfonds ook nog een risicohouding voor de middellange termijn.

8.2.2.1 – Korte termijn risicohouding

Het pensioenfonds dient buffers aan te houden om eventuele tegenvallende beleggingsresultaten op te vangen; het vereist eigen vermogen. De vereiste vermogensbuffer wordt uitgedrukt als een percentage van de pensioenverplichtingen en is afhankelijk van de beleggingsrisico's die worden genomen. Hoe groter de beleggingsrisico's die worden genomen, hoe hoger de buffers dienen te zijn. Door marktontwikkelingen kan de mate van beleggingsrisico dat op enig moment feitelijk wordt genomen

afwijken van de mate van beleggingsrisico dat het pensioenfonds strategisch wenst te nemen. Het pensioenfonds begrenst deze afwijking middels de kortetermijnrisicohouding, gemeten met het vereist eigen vermogen. Het pensioenfonds hanteert een bandbreedte voor het feitelijk vereist eigen vermogen van +3 procentpunt en -3 procentpunt ten opzichte van het strategisch vereist eigen vermogen.

8.2.2.2 – Middellange termijn risicohouding

Naast de wettelijk verplichte korte en lange termijn risicohouding heeft het bestuur zelf ook een risicohouding voor de middellange termijn van 5 jaar gedefinieerd. Het pensioenfonds focust zich in zijn risicohouding op het reduceren van risico's. Voor de middellange termijn wil het bestuur de gemiddelde omvang van een korting beperken tot 10% over een horizon van 5 jaar. Hierbij worden eventuele uitgesmeerde kortingen die aan het einde van de 5 jaar nog op de lat staan meegenomen. Het bestuur wil een maximale kans op een korting van 50%. Op de middellange termijn hangt het bestuur geen absoluut cijfer aan de indexatierealisatie. Het bestuur heeft verder de risicomaat "omvang korting 10% slechtste scenario's" opgenomen, teneinde nadrukkelijker rekening te houden met staartrisico's. De grenswaarde voor deze risicomaat is 25%.

8.2.2.3 – Lange termijn risicohouding

Op de lange termijn wil het pensioenfonds ervoor zorgen dat de opgebouwde pensioenaanspraken kunnen worden uitgekeerd. Om dit te toetsen wordt jaarlijks een haalbaarheidstoets uitgevoerd. Het pensioenfonds heeft de ondergrens voor het pensioenresultaat gesteld op 90%. De maximale afwijking van het pensioenresultaat in een slechtweerscenario ten opzichte van het verwachte pensioenresultaat is 40%. Blijkt uit de haalbaarheidstoets dat het verwachte pensioenresultaat niet voldoet aan deze normen, dan wordt dit besproken met de sociale partners.

8.2.3 – Risicohouding beschikbare premieregeling

In de Pensioenwet staat dat het te bereiken ouderdomspensioen moet worden weergegeven in 3 scenario's, namelijk optimistisch – "goed weer", verwacht en pessimistisch – "slecht weer". De rekenmethode om deze indicatieve uitkomsten te berekenen heet de Uniforme Rekenmethodiek (URM). De risicohouding voor de beschikbare premieregeling is gebaseerd op de URM-berekeningen, die ook ten grondslag liggen aan de weergave van het pensioen op het Uniform Pensioen Overzicht. De uitkomsten bij het "slecht weer"-scenario voor de deelnemers aan de beschikbare premieregeling worden gebruikt voor de bepaling van de risicohouding. De risicohouding in de beschikbare premieregeling is het beleggingsrisico dat deelnemers kunnen en willen nemen om de doelen te behalen. De risicohouding wordt daarbij gedefinieerd als de maximale afwijking van het pensioen in een pessimistisch scenario ten opzichte van het pensioen in het verwachte scenario.

De risicohouding is als volgt vastgesteld waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de actieve deelnemers en de slapers.

	Actieven	Slapers
Leeftijd	Maximale afwijking van pensioen in pessimistisch scenario ten opzichte van verwacht pensioen	Maximale afwijking van pensioen in pessimistisch scenario ten opzichte van verwacht pensioen
t/m 40	60%	80%
t/m 45	60%	70%
t/m 50	53%	60%
t/m 55	47%	50%
t/m 60	41%	41%
t/m 68	33%	33%

8.3 – Eigenrisicobeoordeling

Het pensioenfonds voert ten minste driejaarlijks een eigenrisicobeoordeling uit en legt de resultaten hiervan schriftelijk vast. Ingeval van een significante wijziging in het risicoprofiel of in de pensioenregeling van het pensioenfonds of bij een strategisch besluit met een materiële impact op het risicoprofiel, voert het pensioenfonds een tussentijdse (actualisatie van) de eigenrisicobeoordeling uit. Het pensioenfonds heeft dit vastgelegd in een afzonderlijk document.

In 2021 heeft het pensioenfonds een eigenrisicobeoordeling uitgevoerd. Dit betreft enerzijds de beoordeling van de materiële risico's en anderzijds de effectiviteit (doeltreffendheid en doelmatigheid) van het risicobeheer. In de tweede helft van 2024 wordt een nieuwe eigenrisicobeoordeling uitgevoerd.

Binnen het integraal risicomanagement van het pensioenfonds wordt onderscheid gemaakt naar financiële risico's en niet-financiële risico's en worden risico's beoordeeld vóór en ná beheersing.

Met betrekking tot de financiële risico's wordt het volgende vastgesteld:

- De actuariële risico's worden voldoende beheerst. Na beheersing worden deze (netto) risico's niet gezien als de meest materiële risico's.
- De beleggingsrisico's worden daarentegen, ook na beheersing, als materieel gezien. Daarbij wordt opgemerkt dat beleggen volgens het pensioenfonds betekent dat het fonds bewust beleggingsrisico's neemt teneinde de doelstellingen van het pensioenfonds te kunnen realiseren.
- Tot slot wordt opgemerkt dat het premiebeleid een belangrijk aandachtspunt voor het pensioenfonds is aangezien de gedempte kostendeckende premie voor 2023 lager was dan de feitelijke premie. Aangezien het pensioenfonds een premiereserve kent is dit voor de korte termijn geen bezwaar, maar voor de langere termijn dient hier een besluit over genomen te worden.

De strategische asset allocatie is de meest bepalende beleggingsbeslissing voor de hoogte van het rendement en het risico van de portefeuille. Het beleggingsbeleid en de strategische asset allocatie worden door middel van een ALM-studie bepaald en afgestemd op een zorgvuldige afweging tussen beleggingsrendement, beleggingsrisico en verplichtingenstructuur van het pensioenfonds.

Met betrekking tot de niet financiële risico's wordt vastgesteld dat de risico's, zoals die zijn geïdentificeerd, op dit moment voldoende worden beheerst. Gezien de bruto inschattingen van deze risico's is de beheersing hiervan evenwel van groot belang.

Het bestuur is van mening dat de beleggingsstrategie en de gewenste beheersmaatregelen voor de financiële risico's op optimale wijze ingezet worden. De niet-financiële risico's worden na beheersing als minder materieel ingeschat dan de financiële risico's.

De doeltreffendheid en doelmatigheid van het risicobeheer zijn beoordeeld door middel van een zelfevaluatie. Het doel van deze zelfevaluatie was daarnaast om mogelijke verbeterpunten helder te krijgen. Uit de evaluatie wordt geconcludeerd dat het risicomanagement in zijn algemeenheid voldoende gestructureerd is ingericht en is geformaliseerd. Het volwassenheidsniveau wordt op totaalniveau ingeschat op voldoende (3,0 op een schaal van 4).

In aanvulling op de zelfevaluatie is nog specifiek de effectiviteit van de beheersmaatregelen beoordeeld van de materiële risico's. Ook ten aanzien van de materiële risico's kan geconcludeerd worden dat de effectiviteit van de beheersmaatregelen in orde is.

8.4 – Risicomanagementproces

Het bestuur van het pensioenfonds is eindverantwoordelijk voor het risicomanagementproces en verantwoordelijk voor een passende beheersing van alle risico's waarmee het pensioenfonds geconfronteerd wordt. De wijze waarop het bestuur de risico's identificeert en periodiek beoordeelt sluit aan op de door De Nederlandsche Bank gehanteerde toezichtaanpak "FOCUS!". Periodiek beoordeelt het bestuur de ontwikkeling van de belangrijkste risico's, waarbij de ontwikkelingen in de externe omgeving nadrukkelijk in overweging genomen worden. Als hier aanleiding voor is zal het bestuur tussentijds een beoordeling van de risico's uitvoeren. Het pensioenfonds heeft risicobeheersingsmaatregelen die erop zijn gericht de risico's zoveel als mogelijk te onderkennen en op passende wijze te beheersen.

Voor een effectieve beheersing van de risico's is het noodzakelijk om de onderlinge afhankelijkheid van risico's te doorgronden. Het integrale risicomanagementproces geeft het bestuur de benodigde structuur om risico's en mitigerende maatregelen binnen een consistente methodologie met inachtneming van de langetermijndoelstellingen van het fonds te identificeren zonder de interne en externe ontwikkelingen uit het oog te verliezen. Het proces beoogt een balans te vinden tussen risico en rendement, een effectieve uitvoering van de regeling en beheersbare kosten.

Het bestuur benadrukt dat sommige risico's zich anders dan vooraf ingeschat en/of onverwacht kunnen manifesteren, bijvoorbeeld demografische ontwikkelingen en ontwikkelingen op de financiële markten.

Het pensioenfonds besteedt derhalve doorlopend aandacht aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne beheersing van risico's. Hiertoe wordt het bestuur maandelijks voorzien van managementinformatie met betrekking tot de status van de beleggingen van het pensioenfonds. Verder wordt het bestuur door middel van periodieke rapportages van zowel de uitvoeringsorganisatie

alsmede van externe adviseurs in staat gesteld de risico's en situatie van het pensioenfonds goed te monitoren.

Naast het bestuur als eindverantwoordelijke is de sleutelfunctiehouder van de risicobeheerfunctie verantwoordelijk voor de beoordeling en monitoring van – en rapportage over – het risicomanagementproces. De sleutelfunctiehouder zorgt ervoor dat het pensioenfonds een totaalbeeld heeft van de verschillende risico's waaraan het pensioenfonds wordt blootgesteld en levert een belangrijke bijdrage aan de doeltreffendheid van de beheersing van deze risico's. De sleutelfunctiehouder van de risicobeheerfunctie heeft tevens een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicomanagementproces. Ook de sleutelfunctiehouder van de actuariële functie en de compliance officer dragen ertoe bij dat het risicomanagementproces doeltreffend wordt toegepast. Voorts toetst de sleutelfunctiehouder van de interne auditfunctie periodiek de opzet, de adequaatheid, het bestaan en de werking van (specifieke onderdelen van) het risicomanagement.

Het bestuur overlegt aan De Nederlandsche Bank de staten die De Nederlandsche Bank nodig heeft voor haar taak, binnen de daarvoor gestelde wettelijke termijnen. Het bestuur streeft naar een zodanige invulling van haar beleid dat jaarlijks wordt voldaan aan de eisen ten aanzien van de financiële positie en dat dit op de lange termijn leidt tot een zo laag mogelijke en stabiele pensioenpremie. Om dit te bewerkstelligen beschikt het bestuur over de volgende sturingsmiddelen: premiebeleid, toeslagbeleid, beleggingsbeleid en pensioenbeleid. De invloed van deze sturingsmiddelen op de financiële positie van het pensioenfonds wordt regelmatig geëvalueerd. Bij deze evaluatie speelt zowel de huidige financiële positie, alsmede de verwachte financiële positie van het pensioenfonds in de toekomst een rol. Om te toetsen of het beleid op lange termijn tot de gewenste ontwikkeling leidt, voert het pensioenfonds jaarlijks een (update van een) ALM-studie uit.

Het pensioenfonds heeft een crisisplan. In dit plan worden maatregelen beschreven die het pensioenfonds op korte termijn kan inzetten indien een crisis zich voordoet waardoor de realisatie van de doelstellingen van het pensioenfonds in gevaar komt. Door van tevoren vast te leggen hoe het bestuur om gaat met een vooraf beschreven crisissituatie, kan het bestuur op korte termijn reageren indien het pensioenfonds daadwerkelijk in een crisissituatie terecht komt of dreigt te komen. Het pensioenfonds zal de concrete maatregelen hierbij wel altijd afstemmen op de aard van de crisis en de omstandigheden van dat moment.

Daarnaast heeft het pensioenfonds een noodprocedure. In het geval van een calamiteit is het reguliere besluitvormingsproces mogelijk niet geschikt vanwege de doorlooptijd daarvan. De noodprocedure is ingesteld voor de goedkeuring van acute beleidswijzigingen in geval van een acute financiële omstandigheid van het pensioenfonds of als gevolg van bijzondere marktomstandigheden. Deze noodprocedure geldt alleen in de situatie dat het reguliere besluitvormingsproces niet geschikt is.

8.5 – Niet-financiële risico's, financiële risico's en verzekeringstechnisch risico

De verplichtingen die voortkomen uit de pensioenregelingen van het pensioenfonds brengen risico's met zich mee die kunnen worden onderscheiden in niet-financiële risico's, financiële risico's, en het verzekeringstechnisch risico.

8.5.1 – Niet-financiële risico's

Indien ongewenste gebeurtenissen zich voordoen binnen de niet-financiële risico's komt voornamelijk de uitvoering van de pensioenregeling conform de gemaakte afspraken onder druk te staan. Dit betreft ook het bieden van het gewenste handelingsperspectief en de communicatie richting deelnemers en andere betrokkenen. Het pensioenfonds heeft geen risicobudget aan de verschillende niet-financiële risico's toegekend, maar realiseert zich terdege dat door onder andere reputatieschade, niet integer handelen of een onjuiste uitvoering door de uitbestedingspartners terdege grote financiële schade kan ontstaan. Niet-financiële risico's zijn bijvoorbeeld het uitbestedingsrisico, IT-risico, integriteitsrisico, operationele risico's en juridische risico's.

8.5.2 – Financiële risico's

In lijn met de doelstelling van het pensioenfonds dienen risico en rendement goed afgewogen te worden om zo op de lange termijn de pensioenverplichtingen te kunnen nakomen. Het pensioenfonds besteedt daarom veel aandacht aan risicobeheer en heeft daarom per beleggingsrisico beleid opgesteld om deze risico's te mitigeren. Een uitgebreide beschrijving hiervan is opgenomen in het beleggingsbeleidsplan. Daar worden de volgende financiële risico's beschreven: matching- en renterisico, marktrisico, krediet- en tegenpartijrisico, valutarisico, inflatierisico, liquiditeitsrisico, concentratierisico, actiefbeheerrisico en operationele risico's.

8.5.3 – Verzekeringstechnisch risico's

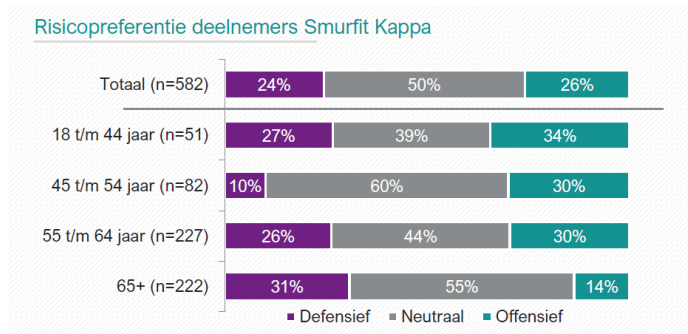
Het pensioenfonds kent ook verzekeringstechnische risico's, waarvan het langlevenrisico het belangrijkste is. Bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen worden prudente veronderstellingen gehanteerd waaronder de verwachte toekomstige verbetering van de levensverwachting. Andere verzekeringstechnische risico's zijn kortlevenrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico. Het kortlevenrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico zijn afgedekt door middel van een herverzekeringsovereenkomst met Zwitserleven.

8.6 – Risicopreferentieonderzoek

In 2023 heeft het pensioenfonds een risicopreferentieonderzoek uit laten voeren. Bedoeling van het onderzoek was ten eerste om de risicopreferentie van de deelnemers in kaart te brengen. Daarnaast is in het onderzoek aandacht besteed aan hoe de deelnemers aankijken tegen de wijzigingen in het pensioenstelsel, in hoeverre men risico durft te nemen, hoeveel risico men wil dat het pensioenfonds neemt en hoe wordt aangekeken tegen het partnerpensioen.

De belangrijkste conclusies van het risicopreferentieonderzoek worden hierna beschreven.

- Deelnemers jonger dan 65 jaar laten een meer offensieve risicopreferentie zien, waar 65-plussers relatief defensief zijn. De risicopreferentie van de deelnemers wordt in de volgende figuur getoond.

- Wijzigingen in het pensioenstelsel
 - Er is grote onwetendheid over de wijzigingen in het pensioenstelsel, ook weet de meerderheid niet dat er met het pensioengeld gaat worden belegd.
 - Ondanks deze onwetendheid, hecht men wel veel belang aan de wijzigingen. Met name het minder hard stijgen van de AOW-leeftijd wordt door velen als meest belangrijke wijziging gezien.
- Mate van risico:
 - De grote meerderheid geeft de voorkeur aan een situatie waarbij het pensioenfonds streeft naar een zo stabiel mogelijk pensioen.
 - Deelnemers en slapers accepteren vaker dan gepensioneerden een (beperkte) daling van hun pensioen, om de mogelijkheid van een hoger pensioen te hebben.
 - Alle doelgroepen vinden dat het pensioenfonds zelf de keuze mag maken waarin belegd wordt en hoeveel risico daarbij wordt genomen. Mits dit zo min mogelijk invloed heeft op de pensioenhoogte.
- Het partnerpensioen
 - Met name actieve deelnemers vinden het belangrijk dat er partnerpensioen wordt opgebouwd.
 - Gepensioneerden hebben het partnerpensioen het hardste nodig.
 - Daarnaast geeft een groot deel van de actieve deelnemers aan dat hun partners onvoldoende inkomen zullen hebben in het geval van overlijden.
 - Deelnemers willen zelf keuzes kunnen maken in het wel/niet hebben van een partnerpensioen en de hoogte daarvan; om zo aan te sluiten bij het wel/niet hebben van een partner én de inkomensbehoefte van de eventuele partner na overlijden van de deelnemer.

De uitkomsten van het risicopreferentieonderzoek zijn door de commissie WTP kenbaar gemaakt aan de sociale partners zodat hiermee rekening wordt gehouden bij de afspraken over een nieuwe pensioenregeling op basis van het nieuwe pensioenstelsel.

9 – Toeslagbeleid

9.1 – Voorwaardelijke indexering

De pensioenregeling kent een voorwaardelijke indexatie. Het bestuur besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre, een toeslag kan worden verleend gelet op de financiële situatie van het pensioenfonds en de verwachte ontwikkeling daarvan. Het pensioenfonds baseert zich hierbij op de beleidsdekkingsgraad op 30 november voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de toeslagverlening plaatsvindt. Het pensioenfonds kan uitsluitend een toeslag verlenen als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110%, de mate van toeslagverlening naar verwachting ook in de toekomst mogelijk blijft en de toeslagverlening in overeenstemming is met het herstelplan als dat van toepassing is.

De toeslagverlening is voorwaardelijk, er is derhalve geen recht op toeslagverlening. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslag wordt gefinancierd uit beleggingsrendement. Indien er een toeslag kan worden verleend dan is deze maximaal gelijk aan de prijsindex. Deze index is gelijk aan de ontwikkeling van het percentage waarmee het consumentenprijsindexcijfer van november van een kalenderjaar, afwijkt van het consumentenprijsindexcijfer van november van het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Deze index wordt gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Bij de vaststelling van de hoogte van het maximaal toe te kennen percentage voor de toeslag moet rekening gehouden worden met de beleidsdekkingsgraad waarbij volledige toekomstbestendige indexatie verleend kan worden. Deze beleidsdekkingsgraad wordt onder meer berekend aan de hand van de kasstroom van de verplichtingen en het door DNB gepubliceerde ingroeipad ten aanzien van de inflatie.

In 2023 en 2024 is er geen gebruik gemaakt van de mogelijkheden tot het verlenen van een toeslag op basis van de verruimde indexatiemogelijkheden zoals opgenomen in een Algemene Maatregel van Bestuur aangezien niet voldoende werd voldaan aan de voorwaarden hiervoor.

9.2 – Grenzen voor bepaling toeslag

Het toeslagbeleid is sterk afhankelijk van de dekkingsgraad waarbij de volgende situaties worden onderscheiden die daarna kort worden omschreven:

- Dekkingsgraad lager van de minimaal vereiste dekkingsgraad;
- Dekkingsgraad hoger dan de minimaal vereiste dekkingsgraad maar lager dan 110%;
- Dekkingsgraad hoger dan 110% maar lager dan de vereiste dekkingsgraad; en
- Dekkingsgraad hoger dan de vereiste dekkingsgraad.

9.2.1 – Dekkingsgraad lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad

De minimaal vereiste dekkingsgraad van het pensioenfonds is 103,9%. Als de dekkingsgraad van het pensioenfonds langer dan 5 jaar onder de minimaal vereiste dekkingsgraad ligt, dan moet het fonds de dekkingsgraad weer op dit niveau brengen. Dit gebeurt door een gespreide korting door te voeren die onvoorwaardelijk is, en waarbij geldt dat deze in materiële zin door een toekomstige indexering beperkt of tenietgedaan kan worden. Kortten is een ultimatum remedium voor het pensioenfonds en voor het pensioenfonds is er geen reden om eerder of meer te korten dan waartoe de wetgever verplicht. Daarmee blijft het ultimatum remedium karakter ook nadrukkelijk behouden. Er wordt daarom uitgegaan van de maximale 10-jaars termijn voor het spreiden van kortingen. Dit sluit eveneens aan bij de wens van het pensioenfonds om grote kortingen te voorkomen. Bij het toepassen van een korting wordt er geen onderscheid gemaakt tussen actieven enerzijds en slapers en pensioengerechtigden anderzijds. Kortingen worden derhalve uniform – over alle deelnemers – doorgevoerd. Bij het toepassen van een korting is er sprake van een gesloten systeem. Dit betekent dat alleen de pensioenen meetellen in de korting die – op het moment van de korting – in het pensioenfonds aanwezig zijn. Er wordt derhalve voor iedere deelnemer apart bijgehouden in hoeverre er korting heeft plaats gevonden.

9.2.2 – Dekkingsgraad hoger dan de minimaal vereiste dekkingsgraad maar lager dan 110%

Bij een dekkingsgraad tussen de minimaal vereiste dekkingsgraad en de 110% mag het fonds niet indexeren.

9.2.3 – Dekkingsgraad hoger dan 110% maar lager dan de vereiste dekkingsgraad

Bij een dekkingsgraad boven 110% geldt de systematiek van de toekomstbestendige indexering. Er mag niet meer geïndexeerd worden dan tot in lengte van jaren volgehouden kan worden. Het vermogen boven een dekkingsgraad van 110% is hierbij beschikbaar voor deze toekomstbestendige indexering. De toekomstbestendige indexering wordt gekoppeld aan de ambitie van prijsinflatie.

9.2.4 – Dekkingsgraad boven het VEV

Inhalen van gemiste indexering en reparatie van gekort pensioen is toegestaan bij een dekkingsgraad boven het maximum van de vereiste dekkingsgraad en de dekkingsgraad waarboven het fonds op grond van de systematiek van toekomstbestendig indexeren volledig kan indexeren. Uit het vermogen boven deze dekkingsgraad mag maximaal 1/5^e deel worden toegekend als inhaalindexering, waarbij het pensioenfonds geen reden ziet om af te wijken van de maximaal mogelijke inhaalindexering. Inhaalindexering dient conform fiscale regelgeving via een gesloten systeem gegeven te worden: er mag niet meer worden ingehaald dan er is gemist of gekort. De toekomstbestendige indexering wordt op deelnemersniveau gemaximeerd op het fiscale maximum van de cumulatieve ambitie op basis van prijsinflatie.

9.4 – Meerjarenoverzicht toeslagverlening

Gemiste indexaties en toegepaste kortingen worden per jaarlaag vastgelegd. In een middelloonregeling wordt de (gemiste) indexatie berekend op basis van de bereikte aanspraken op een bepaald moment, vermenigvuldigd met het (gemiste) indexatiepercentage. Het bijhouden van gemiste indexatie vindt individueel plaats, waarbij er ook op individueel niveau wordt ingehaald (zodra dit van toepassing is). Voor het inhalen wordt de zogenaamde "LIFO"-methodiek toegepast, waarbij gemiste indexering langer dan 10 jaar geleden niet meer wordt ingehaald. Indien er sprake is van deflatie, dan wordt de achterstand op de toeslagverlening kleiner. Daarbij geldt dat deflatie niet daadwerkelijk wordt toegekend, zodat de pensioenen nooit lager worden door het toekennen van een negatieve inflatie. Als er geen achterstand is dan wordt de deflatie met de eerstvolgende positieve toeslag of toeslagachterstand verrekend.

De afgelopen 10 jaren is er gedurende negen jaar – de periode 2015 tot en met 2022, en 2024 – geen toeslag verleend per de 1^e januari van het betreffende jaar; en een toeslag van 5,0% verleend per 1 januari 2023. De cumulatieve achterstand op de toeslagverlening over de afgelopen 10 jaren bedraagt voor actieve deelnemers 23,3% en voor inactieve deelnemers 22,9%.

10 – Uitbestedingsbeleid

Het pensioenfonds heeft delen van haar bedrijfsprocessen uitbesteed aan externe partijen. Aan uitbesteding is voor het pensioenfonds een aantal risico's verbonden. Het bestuur van het pensioenfonds heeft daarom beleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van risico's die samenhangen met uitbesteding van (delen van) bedrijfsprocessen.

Het uitbestedingsbeleid heeft als doel te waarborgen dat ook bij uitbesteding van processen de doelstellingen van het pensioenfonds gewaarborgd blijven met betrekking tot onder meer kwaliteit, betrouwbaarheid en integriteit van de dienstverlening. De belangen van belanghebbenden mogen geen gevaar lopen doordat het pensioenfonds delen van haar werkzaamheden heeft uitbesteed.

Het bestuur van het pensioenfonds toetst regelmatig of de manier waarop de uitbesteede processen worden uitgevoerd in overeenstemming is met de gemaakte afspraken. Dit gebeurt onder meer door middel van de bestudering van de ISAE 3402 (of vergelijkbare) verklaringen van de externe partijen en door het voeren van periodieke overleggen met de externe partijen over de uitvoering van de uitbesteede processen. Een ISAE 3402-rapportage is een audit, uitgevoerd door een auditor naar de opzet, het bestaan en de werking van interne controlemaatregelen bij een uitvoeringsorganisatie. Een ISAE 3402-rapportage kan de uitbestedende partij en de onafhankelijke accountants helpen meer zekerheid te verkrijgen met betrekking tot de effectiviteit van de controlemaatregelen van de uitvoeringsorganisatie. De ISAE 3402-rapportage omvat alle processen die de financiële jaarrekening van een pensioenfonds raken. Deze toetsing heeft niet geleid tot aanvullende maatregelen.

Het bestuur evalueert en beheerst de ICT risico's in de eigen organisatie én in de organisaties van de werkgevers en de uitbestedingspartners, met name ter waarborging van de vertrouwelijkheid en blijvende juistheid van deelnemersgegevens, bescherming van activa en blijvende integriteit van de informatievoorziening.

In 2023 heeft het pensioenfonds de externe dienstverleners geëvalueerd. De evaluatie van EY heeft plaatsgevonden door het bestuur. De overige externe dienstverleners zijn door de directie geëvalueerd. Bij de evaluaties is met name gebruik gemaakt van de service level afspraken én – indien aanwezig – van kritische prestatie indicatoren. De evaluaties hebben niet geleid tot aanpassingen in het uitbestedingsbeleid.

11 – Diverse onderwerpen

In dit hoofdstuk worden de volgende onderwerpen kort besproken:

1. Beloningsbeleid;
2. Besluitwijzer evenwichtige belangenafweging;
3. Code Pensioenfondsen;
4. Datakwaliteitsbeleid;
5. Diversiteitsbeleid;
6. Geschiktheid;
7. Herverzekeringsbeleid;
8. Integriteitsbeleid;
9. IT-beleid;
10. Keuzebegeleiding;
11. Mediabeleid;
12. Privacy beleid;
13. Terugvorderings – en correctiebeleid;
14. Wet waardeoverdracht kleine pensioenen; en
15. Beleids- en verantwoordingscyclus.

11.1 – Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van het pensioenfonds bevat de normen die zijn vastgesteld voor de beloning van (aspirant) leden van het bestuur, (aspirant) leden van het verantwoordingsorgaan en voor de beloning van de directie. Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan de voorwaarden die gelden voor het beloningsbeleid van externe partijen waar het pensioenfonds werkzaamheden aan heeft uitbesteed.

De bestuursleden worden niet door het pensioenfonds betaald voor het uitoefenen van hun functie. Wel wordt aan gepensioneerde bestuurs- en commissieleden een vacatievergoeding verstrekt van € 350 per bijeenkomst. Verder geldt er een kilometervergoeding van € 0,30 per gereden kilometer.

11.2 – Besluitwijzer evenwichtige belangenafweging

Bij de besluitvorming streeft het bestuur ernaar de belangen van alle betrokkenen bij het pensioenfonds op een evenwichtige manier te behartigen. In de Pensioenwet staat dat "de personen die het beleid van een pensioenfonds bepalen of mede bepalen zich bij de vervulling van hun taak richten naar de belangen van de bij het pensioenfonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, de pensioengerechtigden en de werkgever en zorgen ervoor dat dezen zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen". Hiervoor is het van belang dat de verschillende betrokkenen kunnen zien wat hun belang is en kunnen begrijpen waarom een besluit wordt genomen. Uitlegbaarheid van en communicatie over de besluitvorming zijn hierin belangrijke onderdelen.

Het bestuur hanteert een "Besluitwijzer evenwichtige belangenafweging" in de besluitvorming waarbij de volgende stappen worden onderscheiden in het kader van een evenwichtige belangenafweging van alle stakeholders:

0. Uitgangspunten evenwichtige belangenafweging.
1. Wat moeten we besluiten?
2. Welke informatie hebben we nodig?
3. Afweging.
4. Het nemen van een evenwichtig besluit – (voorgenomen) besluitvorming.
5. Het nemen van een evenwichtig besluit – verantwoordingsorgaan.
6. Communiceren van het besluit.

11.3 – Code Pensioenfondsen

Vanaf 1 januari 2024 geldt er een nieuwe Code Pensioenfondsen. De Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid formuleren hiermee normen voor "goed pensioenfondsbestuur". Pensioenfondsen worden geacht deze code na te leven als zij de normen uit deze code uiterlijk op 31 december 2024 hebben geïmplementeerd. In het bestuursverslag 2024 kunnen de pensioenfondsen rapporteren over wat zij aan acties hebben verricht om compliant te worden. In hoeverre het pensioenfonds momenteel voldoet aan de normen die in de huidige Code Pensioenfondsen staan, staat beschreven in het "Jaarverslag 2023".

11.4 – Datakwaliteitsbeleid

Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor een beheerste en integere bedrijfsvoering. Een belangrijk element in deze bedrijfsvoering betreft de kwaliteit van de data die worden verwerkt om de pensioenregeling adequaat uit te kunnen voeren. Hierbij is het van belang dat data altijd volledig en juist (inclusief tijdig) zijn voor het doel waarvoor zij gebruikt worden.

Vanwege de steeds verdergaande digitalisering krijgen deelnemers meer (online en realtime) inzicht in hun pensioen en de keuzemogelijkheden die zij hebben. Dit vraagt om een goede datakwaliteit, waarbij tijdigheid steeds belangrijker wordt. Daarnaast is het in het kader van de transitie naar de Wet Toekomst Pensioenen essentieel, dat de opgebouwde pensioenrechten en -aanspraken zo veel mogelijk volledig, juist en reproduceerbaar zijn voordat deze worden ingevaren op basis van de Wet Toekomst Pensioenen en ook volledig en juist blijven ("stay clean") tot en na de overgang naar de Wet Toekomst Pensioenen.

Volgens de Wet Toekomst Pensioenen moet het bestuur van het pensioenfonds kunnen aantonen dat de datakwaliteit voor, tijdens en na de transitie geborgd is. Het pensioenfonds volgt in principe het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie. Hiermee kan het pensioenfonds op een consistente en aantoonbare wijze de datakwaliteit vóór de transitie onderbouwen en borgen. Het pensioenfonds doorloopt in principe alle zes fases die zijn beschreven in het Kader Datakwaliteit. De eerste fase heeft betrekking op de opstelling van het datakwaliteitsbeleid van het pensioenfonds.

Het pensioenfonds is van mening dat datakwaliteitsrisico's veelal samenhangen met de pensioenadministratie, die onder gedelegeerde verantwoordelijkheid door AZL wordt gevoerd. Om die reden legt het pensioenfonds in dit datakwaliteitsbeleid specifiek de nadruk op de eisen met betrekking tot de pensioenrechten en -aanspraken.

In het datakwaliteitsbeleid worden de begrippen data en datakwaliteit, de (wettelijke) kaders en de manier waarop het pensioenfonds invulling geeft aan dit beleid, beschreven. Hierbij is ook rekening gehouden met (de intentie van) het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie. Op een aantal onderdelen zullen nog te nemen stappen, mede vanwege de omvang van het pensioenfonds en de wijze van controleren van de data, op een bij het pensioenfonds passende en proportionele wijze worden ingevuld.

Voor het proces rondom de datakwaliteit volgt het pensioenfonds het IRM-proces. Dit proces begint bij het bestuur dat, op basis van de missie, visie en strategie, de doelstellingen op het gebied van datakwaliteit definieert. Vervolgens bepaalt het bestuur de attitude (risicohouding) waarna wordt overgegaan tot identificatie en analyse van de risico's inclusief beheersing. In dit kader wordt de dimensie kwaliteit dit jaar verder uitgewerkt in de IRM-instrumenten waaronder de IRM-matrix.

11.5 – Diversiteitsbeleid

Het pensioenfonds heeft een diversiteitsbeleid voor het bestuur en het verantwoordingsorgaan, waarbij dit beleid mede is gebaseerd op de Code Pensioenfondsen. In de Code Pensioenfondsen wordt toegelicht dat diversiteit in de samenstelling van de pensioenfondsorganen van belang is. Deelname van personen met een uiteenlopende achtergrond en verschillende vaardigheden zorgt volgens de Code Pensioenfondsen voor een meervoudig perspectief in het bestuur, het toezicht en de verantwoording en draagt zo bij aan de kwaliteit van de totale governance van het pensioenfonds. Bovendien wordt door middel van diversiteit in organen recht gedaan aan de representativiteit en herkenbaarheid van – en door – de belanghebbenden.

Diversiteit binnen de organen van het pensioenfonds wordt uitdrukkelijk nagestreefd. De horizon van het bestuur en het verantwoordingsorgaan wordt hiermee verbreed. Diversiteitsbeleid is mede bepalend voor de samenstelling van de organen van het pensioenfonds. Bij de samenstelling en de opvolging van het bestuur en het verantwoordingsorgaan wordt naast de vereiste deskundigheid, competenties, professioneel gedrag en ethische eisen mede rekening gehouden met de Code Pensioenfondsen.

11.6 – Geschiktheid

Het pensioenfonds beschikt over een geschiktheidsplan dat inhoud geeft aan het op peil brengen en houden van de geschiktheid van de bestuursleden van het pensioenfonds, alsmede van de leden van het verantwoordingsorgaan, de directie en de sleutelfunctiehouders. In het geschiktheidsplan worden met name de volgende onderwerpen besproken: "Geschiktheid", "Bevordering van geschiktheid", en "Werving en selectie".

11.7 – Herverzekeringsbeleid

Ten aanzien van de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid maakt het pensioenfonds voor een deel van het risico gebruik van herverzekering:

- Het arbeidsongeschiktheidsrisico bestaat uit de premievrije voorzetting van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid; en

- Het overlijdensrisico betreft het risicokapitaal bij overlijden.

De herverzekering vindt plaats door middel van een overeenkomst met Zwitserleven die per 1 januari 2020 is aangegaan voor een periode van 5 jaar. Het eigen risico van deze herverzekering is gelijk aan 125% van de verwachte schadelast gedurende de contractperiode.

De herverzekeringsopgave wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de grondslagen die ook gehanteerd worden voor de vaststelling van de gedempte kostendeekkende premie.

De afrekening (24 maanden na afloop van het contract) wordt daarbij als volgt bepaald:

- Het totaal van de verschuldigde risicokapitalen is gelijk aan de som van:
 - De verschuldigde overlijdenskapitalen, en
 - De verschuldigde arbeidsongeschiktheidskapitalen.
- Het totaal van het eigen behoud is gelijk aan de som van:
 - 125% van de som van de risicopremies bij overlijden, en
 - 125% van de som van de risicopremies bij arbeidsongeschiktheid.

Is de hoogte van het totaal van de verschuldigde risicokapitalen hoger dan het totaal van het eigen behoud, dan wordt het meerdere aan het fonds uitgekeerd.

11.8 – Integriteitsbeleid

De wettelijke verplichting voor integer handelen bij een pensioenfonds is opgenomen in artikel 143 van de Pensioenwet. Met een integriteitsplan geeft het pensioenfonds hier invulling aan. Achtereenvolgens wordt in het integriteitsplan aandacht besteed aan het wettelijk kader, de invulling die het pensioenfonds geeft aan de wettelijke bepalingen en een analyse van het integriteitsrisico.

In essentie gaat het erom dat een pensioenfonds voorkomt dat het betrokken raakt bij handelingen die in strijd met de wet zijn of die maatschappelijk onbetamelijk zijn. Voor het goed kunnen functioneren als fonds is vertrouwen van het publiek in het fonds een voorwaarde. Integriteit vormt één van de pijlers van dat vertrouwen.

Artikel 143 is verder uitgewerkt in het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen, waarbij met name de artikelen 18, 19 en 20 relevant zijn (“Artikel 18. Beheerste bedrijfsvoering”, “Artikel 19. Integriteitsrisico” en “Artikel 20. Belangenverstrengeling”). In het integriteitsplan wordt de invulling die het pensioenfonds geeft aan de hiervoor genoemde artikelen 18, 19 en 20 weergegeven.

Het integriteitsplan wordt afgesloten met een analyse van het integriteitsrisico voor het pensioenfonds.

11.9 – IT-beleid

Het pensioenfonds heeft een beleid vastgesteld ten aanzien van "Informatie en Technologie" ("IT"). Dit beleid beschrijft de manier waarop het pensioenfonds wil omgaan met aan IT gerelateerde onderwerpen en processen en de beheersing van daaraan gerelateerde risico's.

Het pensioenfonds heeft als doelstelling het zo goed mogelijk beheren van de ingelegde pensioenpremies en het uitkeren van pensioenen aan deelnemers, oud-medewerkers en hun partner en/of kind(eren). Hierbij vertrouwen onze deelnemers, toezichthouders en andere belanghebbenden erop dat bij het pensioenfonds en haar medewerkers professionaliteit, vertrouwelijkheid en integriteit voorop staan. IT is daarbij een belangrijk bedrijfsmiddel, ook wanneer nagenoeg alle werkzaamheden zijn uitbesteed. Een visie op IT en IT-risicobeheersing is dan ook essentieel voor het goed kunnen functioneren van het pensioenfonds.

In het IT-beleid staan principes en guidelines centraal. Deze principes en guidelines typeren het pensioenfonds op het gebied van IT. Per uitgangspunt zijn consequenties uitgewerkt en is beschreven op welke wijze het fondsbestuur hier invulling aan geeft.

Naast deze uitgangspunten en principes is uitgewerkt op welke wijze binnen het fondsbestuur invulling wordt gegeven aan IT-risicobeheer en IT-governance. Het IT-risicobeheer en IT-governance is vormgegeven op basis van algemeen geaccepteerde standaarden, zoals de vier aandachtsgebieden (de 4 A's) uit het Basiskader Infrastructuur & IT van DNB: Availability, Access, Accuracy en Agility.

11.10 – Keuzebegeleiding

Het pensioenfonds begeleidt deelnemers bij hun keuzes ten aanzien van pensioen op diverse manieren. Bijvoorbeeld door de beschrijving van de "life events" op de website van het pensioenfonds en door de Pensioenplanner waarin deelnemers de gevolgen van de mogelijke keuzes kunnen zien op het pensioen.

Het pensioenfonds zal een beleid opstellen over de wijze waarop het deelnemers begeleiding biedt bij keuzes binnen de pensioenregeling. Het pensioenfonds evalueert periodiek de uitvoering en de effectiviteit van dit beleid en stuurt waar nodig bij.

11.11 – Mediabeleid

Het is mogelijk dat het pensioenfonds wordt benaderd door de pers om uitleg te geven over bijvoorbeeld de financiële situatie van het pensioenfonds, het beleggingsbeleid of andere zaken. Het is belangrijk om hierop voorbereid te zijn en een beleid op te stellen hoe hiermee om te gaan. Ten aanzien van de media kiest het pensioenfonds ervoor om niet zelf actief de pers op te zoeken, maar wel om actief te reageren. Het is geen verplichting te reageren, maar 'niet bereikbaar zijn' wordt ook als een reactie gezien en draagt doorgaans niet bij aan een positief imago. Wanneer het wenselijk is te reageren, is de vraag wie de meest geschikte persoon is om de media te woord te staan. Criteria hierbij zijn: ervaring, voorbereiding en optimale beschikbaarheid.

De voorzitter is de woordvoerder namens het pensioenfonds in geval dat de media het pensioenfonds benaderen. Een goede voorbereiding is hierbij in ieder geval van belang. Deze voorbereiding wordt gedaan door de voorzitter die daarbij ondersteund wordt door minimaal één ander bestuurslid en de directeur van het pensioenfonds. Bij de voorbereiding kan onder andere gedacht worden aan het formuleren van de kernboodschap, het formuleren van antwoorden op eventuele vragen, het oefenen van het te voeren interview, het schrijven van het persbericht, het vaststellen van de vervolgg communicatie en het opstellen van een Q&A (veel gestelde vragen). Het is uiteraard voor alle

bestuursleden en de directeur belangrijk op de hoogte te zijn van de actualiteit binnen het pensioenfonds, de branche en de pensioenwereld. Zodra er vragen of opmerkingen komen vanuit de media, dan dienen die onverwijld kenbaar gemaakt te worden aan de voorzitter en de directeur.

11.12 – Privacy beleid

Het pensioenfonds heeft persoonlijke gegevens nodig om de pensioenregeling zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren en administreren. Het gaat bijvoorbeeld om woonadres, salaris en burgerlijke staat. Door –of namens– het pensioenfonds worden de persoonsgegevens verwerkt. Dit gebeurt in overeenstemming met de wet, de “Algemene Verordening Gegevensbescherming”. Voor de deelnemers die hier meer informatie over willen hebben en over de rechten als het gaat om de verwerking van persoonsgegevens is er op de website van het pensioenfonds een privacy beleid en -verklaring opgenomen. De Pensioenfederatie heeft de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens gepubliceerd die op 1 januari 2020 in werking is getreden. De gedragslijn beschrijft hoe de pensioensector de pensioengegevens verwerkt. Het pensioenfonds volgt deze gedragslijn bij de verwerking van de persoonsgegevens.

11.13 – Terugvorderings- en correctiebeleid

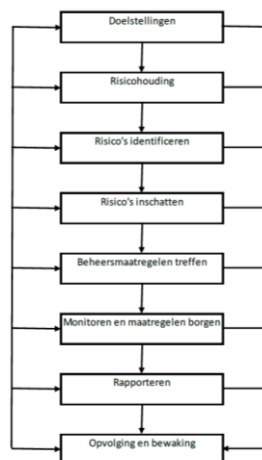
Het bestuur van het pensioenfonds vindt het belangrijk dat de pensioenregeling goed wordt uitgevoerd en dat hier correct over gecommuniceerd wordt. Hoewel er alles aan gedaan wordt om fouten te voorkomen, kan het voorkomen dat er iets niet goed gaat bij het vaststellen van het pensioen of bij de communicatie hierover. Als er een fout gemaakt is, wil het bestuur dit zo zorgvuldig mogelijk oplossen. In het terugvorderings- en correctiebeleid wordt toegelicht hoe wordt omgegaan met gemaakte fouten.

11.14 – Wet waardeoverdracht kleine pensioenen

Ten aanzien van de genoemde wet heeft het bestuur besloten dat kleine pensioenen automatisch worden overgedragen.

11.15 – Beleids- en verantwoordingscyclus

Om de risico's te beheersen binnen het pensioenfonds wordt gebruik gemaakt van het volgende proces.

De voorgaande benadering is afgeleid van het “stappenplan” van integraal risicomanagement zoals dat is beschreven in de “Handreiking integraal risicomanagement bij pensioenfondsen” van de Pensioenfederatie. De theorie achter het “stappenplan” is, dat het pensioenfonds allereerst de doelstellingen vastlegt. Vervolgens dient er beleid opgesteld te worden om deze doelstellingen te realiseren; dit betreft de strategie van het pensioenfonds. Het uitvoeren van het beleid brengt zowel gewenste risico’s (kansen) als ongewenste risico’s (bedreigingen) met zich mee.

Het pensioenfonds dient dan ook zeer goed inzichtelijk te hebben welke risico’s er zijn én welke impact deze risico’s voor het pensioenfonds hebben. Alleen dan kun je immers goed bepalen hoe de doelstellingen van het pensioenfonds gerealiseerd kunnen worden. Afhankelijk van het voorgaande worden vervolgens maatregelen getroffen die de geïdentificeerde risico’s moeten beheersen. Om te kunnen beoordelen of het beleid van het pensioenfonds bijdraagt aan het realiseren van de doelstellingen, dient er voortdurend getoetst te worden of de resultaten van het beleid hiertoe bijdragen. Afhankelijk van de uitkomsten van deze toetsing kan er bijsturing nodig zijn op één of meerdere onderdelen van het “stappenplan”.

Bijlage – Verzekerdenbestand

	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen-gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2022	2.175	2.230	1.601	6.006
Mutaties door:				
- Nieuwe toetredingen	281	0	0	281
- Ontslag met premievrije aanspraak	-205	205	0	0
- Waardeoverdracht	0	-145	0	-145
- Ingang pensioen	-33	-63	145	49
'- Overlijden	-6	-9	-76	-91
'- Afkoop	0	0	-7	-7
'- Andere oorzaken	5	-11	-4	-10
Mutaties per saldo	42	-23	58	77
Stand per 31 december 2023	2.217	2.207	1.659	6.083

	2023	2022
Specificatie pensioengerechtigden		
Ouderdomspensioen	1.218	1.179
Partnerpensioen	420	402
Wezenpensioen	21	20
Totaal	1.659	1.601

Bijlage – Balans per 31 december 2023

(In duizenden euro)	2023		2022	
Activa				
Beleggingen voor risico pensioenfonds				
- Vastgoed	58.118		71.164	
- Aandelen	283.565		246.629	
- Vastrentende waarden	441.758		391.408	
- Derivaten	3.402		2.476	
		786.843		711.677
Beleggingen voor risico deelnemers				
- Vastgoed	310		274	
- Aandelen	32.503		37.071	
- Vastrentende waarden	36.126		24.436	
- Overige beleggingen	900		805	
		69.839		62.586
Vorderingen en overlopende activa		296		1.949
Liquide middelen		14.754		12.840
Totaal activa		871.732		789.052

(In duizenden euro)	2023		2022	
Passiva				
Reserves				
- Algemene reserve	160.595		125.131	
- Premiereserve	4.049		4.200	
		164.644		129.331
Technische voorzieningen				
- Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	628.622		590.714	
- Overige technische voorzieningen	1.708		2.021	
		630.330		592.735
Voorziening voor risico deelnemers		69.839		62.586
Overige voorzieningen		1.230		2.523
Kortlopende schulden en overlopende passiva		5.689		1.877
Totaal passiva		871.732		789.052

Bijlage – Staat van baten en lasten 2023

(In duizenden euro)	2023	2022
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	70.063	-175.009
Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers	7.245	-14.459
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	24.272	23.577
Bijdragen voor risico deelnemers	3.863	3.207
Saldo van overdrachten van rechten	-1.265	-854
Pensioenuitkeringen	-20.002	-18.536
Mutatie voorziening voor risico pensioenfonds	-37.908	196.637
Mutatie overige technische voorziening	313	94
Mutatie voorziening voor risico deelnemers	-7.253	14.481
Mutatie overige voorzieningen	1.293	14
Onttrekkingen beleggingen voor risico deelnemers	-3.855	-3.229
Herverzekering	-70	-44
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.760	-1.207
Overige baten en lasten	377	484
Saldo van baten en lasten	35.313	25.156

Bijlage – Actuariële grondslagen en veronderstellingen

Het pensioenfonds gaat uit van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen.

Waardering en resultaatbepaling

Sterfte

- Prognosetafel AG 2022 (startjaar 2024) met toepassing van Towers Watson ervaringssterftemodel 2020.

Rentevoet

- Gebruikt wordt de rentetermijnstructuur per 31 december van het boekjaar zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank inclusief Ultimate Forward Rate.

Rentetoevoeging

- De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door De Nederlandsche Bank gepubliceerde rentetermijnstructuur.

Gehuwdheid

- Voor de pensioendatum wordt gereserveerd op basis van het onbepaalde partnersysteem met leeftijdsafhankelijke partnerfrequenties. Na pensioendatum wordt gereserveerd op basis van het bepaalde partnersysteem.

Leeftijden

- De leeftijd van de (gewezen) deelnemer, de nabestaande of de wees wordt in jaren en maanden nauwkeurig vastgesteld.

Leeftijdsverschil

- Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op 2,5 jaar gesteld (man ouder dan vrouw).

Kosten

- In de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds is een kostenvoorziening begrepen van 3,70% van de netto voorziening.

Uitkeringen

- De uitkeringen worden continu betaalbaar verondersteld.

Wezenpensioen

- Ter financiering van het latent wezenpensioen geldt een opslag van 1,75% op de contante waarde van het latent partnerpensioen voor de niet-gepensioneerden.

Arbeidsongeschiktheid

- Voor arbeidsongeschikte deelnemers voor wie de pensioenopbouw premievrij wordt voortgezet, wordt de voorziening pensioenverplichtingen gelijk gesteld aan de contante waarde van de in totaal bereikbare aanspraken.

Actuariële omzettingen

- Voor de actuariële omzettingen ten gevolge van de flexibele elementen die binnen de pensioenregeling worden geboden, worden factoren gehanteerd zoals vermeld in het tabellenboek.

Toetredingen en uittredingen

- Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige toetredingen en uittredingen.

Voorwaardelijke indexatie

- Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige voorwaardelijke toeslagen.

Als de mogelijkheid "Bedrag ineens" in werking is getreden dan worden de grondslagen en de frequentie van de vaststelling van de afkoopfactoren voor het bedrag ineens gelijk gesteld aan de grondslagen van de overige reglementsfactoren.

De grondslagen en veronderstellingen worden jaarlijks beoordeeld tijdens de opstelling van het jaarverslag over het voorgaande boekjaar. Zodra er een nieuwe AG Prognosetafel beschikbaar is, dan wordt zo spoedig mogelijk door het bestuur besloten of hiertoe over wordt gegaan. De ervaringssterfte wordt hierbij eenmaal per vier jaar onderzocht en vastgesteld tenzij er significante redenen zijn om dit vaker te onderzoeken (zoals bij grote wijzigingen in het deelnemersbestand).

Flexibiliserings- en inkoopfactoren

Bij de vaststelling van de collectief actuarieel gelijkwaardige factoren zoals vermeld in het tabellenboek, zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Sterfte

- Prognosetafel AG 2022 (startjaar 2024) met toepassing van Towers Watson ervaringssterftemodel 2020.

Rentevoet

- Gebruikt wordt de rentetermijnstructuur per 31 december van het boekjaar zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank inclusief Ultimate Forward Rate.

Gehuwdheid

- Voor de pensioendatum wordt gereserveerd op basis van het onbepaalde partnersysteem met leeftijdsafhankelijke partnerfrequenties. Na pensioendatum wordt gereserveerd op basis van het bepaalde partnersysteem.

Opslag voor wezenpensioen flexfactoren

- Nihil

Opslag voor wezenpensioen inkoopfactoren

- 1,75% op latent partnerpensioen tot pensioendatum

Opslag voor wezenpensioenen afkoopfactoren

- 1,75% op latent partnerpensioen tot pensioendatum

Opslag toekomstige kosten afkoopfactoren

- Nihil

Opslag toekomstige kosten inkoopfactoren

- 3,70%

Opslag dekkingsgraad afkoop- en inkoopfactoren

- Nihil

Opslag weerstandsvermogen afkoop- en inkoopfactoren

- Nihil

Verhouding man/vrouw

• Uitruilfactor PP in IOP	78% man en 22% vrouw
• Overige flexibiliseringsfactoren	91% man en 9% vrouw
• Afkoop- en lumpsumfactoren	91% man en 9% vrouw
• Inkoopfactoren	92% man en 8% vrouw

De man-vrouwverhouding ten behoeve van flexibiliserings- en afkoopfactoren wordt bepaald op basis van de verhouding van de voorziening pensioenverplichtingen voor niet-gepensioneerden per jaareinde van het boekjaar voorafgaand aan het vaststellen van het tabellenboek. Voor de inkoopfactoren wordt uitgegaan van de verhouding van de aanwezige spaarkapitalen per jaareinde van het boekjaar voorafgaand aan het vaststellen van het tabellenboek. Specifiek voor uitruil van partnerpensioenen in ouderdomspensioenen op de pensioendatum wordt de man-vrouwverhouding vastgesteld op basis van ervaringscijfers.

De factoren zijn in beginsel 1 jaar geldig. De inkoopfactoren worden ieder kwartaal opnieuw vastgesteld op basis van de marktrente aan het einde van de maand, 1 maand voorafgaand aan het kwartaal. Indien het bestuur dit noodzakelijk acht is het bevoegd de factoren tussentijds te wijzigen.

Bijlage – Betrokken personen en instellingen

Bij het pensioenfonds zijn (met name) de volgende personen en instellingen betrokken.

Bestuur

- Steven Stoffer, voorzitter
- Ed Vervoort, plaatsvervangend voorzitter
- Peter van Dijk
- Ton van Gestel, secretaris
- Marc van den Heuvel, plaatsvervangend secretaris
- Peter Fleurkens
- Arno Voets, aspirant bestuurslid
- Käthe van Gorp, aspirant bestuurslid

Directie

- Marco Kiewiet, directeur
- Liesbeth van Dasselaar, pensioenspecialist

Beleggingscommissie

- Steven Stoffer, voorzitter
- Peter van Dijk
- Ton van Gestel, secretaris

Communicatiecommissie

- Ton van Gestel
- Marco Kiewiet
- Käthe van Gorp

Klachten- en geschillencommissie

- Ed Vervoort
- Ton van Gestel
- Marc van den Heuvel

Commissie WTP

- Steven Stoffer
- Ton van Gestel
- Marc van den Heuvel
- Marco Kiewiet
- Liesbeth van Dasselaar

Verantwoordingsorgaan

- Lieke Koelewijn, voorzitter
- Frank Machiels
- Lout de Goeij

Compliance officer

- Marc van der Velden

Visitatiecommissie (VCHolland)

- Herma Polee, voorzitter
- John Ruben
- Ronald Sijsenaar

Sleutelfunctiehouder actuariaat (Triple A)

- Jack Tol

Sleutelfunctiehouder interne audit

- Peter Fleurkens

Sleutelfunctiehouder risicobeheer (WTW)

- Heino de Geus

AZL

- Dirk Meijwaard

Goldman Sachs Asset Management

- Jeroen Wilbrink
- Harry Horlings

PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V.

- Edwin van Kasteren

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

- Esther-Lee Glastra

Triple A

- Jack Tol

WTW

- Gerrit Liefers

Houthoff

- Oscar van Angeren

Balansrisicomanager (EY)

- Rik Maas
- Jeroen van Vlimmeren

Herverzekeraar (Zwitserleven)

- Rob van Rossum

Bijlage – Verklaring inzake beleggingsbeginselen

Op basis van lid 1 van artikel 154 van de Pensioenwet dient de ABTN een verklaring inzake beleggingsbeginselen te bevatten. De huidige verklaring inzake beleggingsbeginselen van het pensioenfonds – gedateerd op 6 september 2019 – vormt derhalve een integraal onderdeel van deze ABTN.

Bijlage – Financieel crisisplan

Op basis van lid 2, onderdeel a, van artikel 154 van de Pensioenwet dient de ABTN een financieel crisisplan te bevatten. Het huidige financieel crisisplan van het pensioenfonds – gedateerd op 25 april 2016 – vormt derhalve een integraal onderdeel van deze ABTN.

Bijlage – Three lines of defense

SMURFIT KAPPA NEDERLAND PENSIOENFONDS - Three lines of defense							
	Financiële risico's(actuarieel en beleggingen)			Niet-financiële risico's			
Domein	1. Aangaan verplichtingen	2. Vorming beleggingsbeleid	3. Uitvoering beleggingsbeleid	4. Uitvoering		5. Bestuurlijke processen	
Processen	Technische voorziening Algehele gedragslijn	Strategische positionering Portefeuille constructie	Implementatie Monitoring	Pensioenbeheer	Vermogensbeheer	Interne bedrijfsvoering en compliance	Strategisch / omgeving
Risicocategorieën	Langleven Kortleven Invalidering	Matching Markt Krediet ...	Matching Markt Krediet ...	Kwaliteit (incl operationeel) Continuïteit Integriteit IT	Kwaliteit (incl operationeel) Continuïteit Integriteit IT	Kwaliteit (incl operationeel) Continuïteit Integriteit IT Juridisch	Afhankelijk./draagvlak Verandervermogen Beeldvorming ESG
Risico eigenaar	Bestuur						
	Directie, Beleggingscommissie	Directie, Beleggingscommissie	Directie, Beleggingscommissie	Directie, Communicatiecommissie	Directie, Beleggingscommissie	Directie	Directie
	Actuarieel adviseur AZL, WTW	GSAM, EY	GSAM	AZL	GSAM		Extern adviseur WTW
Controle functie	Sleutelfunctiehouder risicobeheerfunctie (WTW)						
	Sleutelfunctiehouder actuariële functie (Triple A)						
	Vervuller risicobeheerfunctie (WTW)						
	Vervuller actuariële functie (Triple A)						
						Compliance Officer	
Audit	Sleutelfunctiehouder interne audit functie (bestuurslid)						
Overig	Intern toezicht (visitatiecommissie) en verantwoordingsorgaan						
	Accountant en certificerend actuaaris						
	Extern toezicht (DNB/AFM)						